

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO EKONOMIKOS SKYRIUS

PAŽYMA

DĖL PATOBULINTŲ AKCINIŲ BENDROVIŲ IR UŽDARŲJŲ AKCINIŲ BENDROVIŲ
OBLIGACIJŲ SAVININKŲ INTERESŲ GYNIMO ĮSTATYMO, AKCINIŲ BENDROVIŲ
ĮSTATYMO NR. VIII-1835 55 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR
VERTYBINIŲ POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023 51 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTŲ

(TAP 16-258, Nr. 15-593-1-I(2), 15-594-1-I(2), 15-595-1-I(2))

2016-02-12 Nr. NV-502

Vilnius

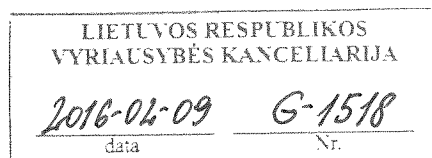
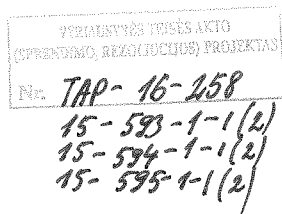
1. **Projektų rengėjas:** Ūkio ministerija. Lietuvos banko iniciatyva.
2. **Projektų tikslas, esmė:** tobulinti akcinių bendrovių ir uždarųjų akcinių bendrovių platinamų obligacijų, ypač kai tokių obligacijų gali įsigyti gyventojai - neprofesionalūs investuotojai, kuriems dėl žinių ir patirties stokos būtų ypač sudėtinga ginti savo teises, interesų gynimą. Seimas 2015 06 09 grąžino iniciatoriams tobulinti, įstatymų projektus XIIP-2696. XIIP-2697 ir XIIP-2698. Teikiamas patobulintas Akcinių bendrovių ir uždarųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) ir atsižvelgiant į šį Įstatymo projektą atitinkamai tikslinami Akcinių bendrovių ir Vertybinių popierių įstatymai. Tobulinant Seimo grąžintus įstatymų projektus atsisakyta nuostatų, suteikiančių teisę advokatams tapti obligacijų savininkų patikėtiniais, įtvirtinta obligacijų savininko teisė duoti paprastos rašytinės formos įgaliojimą kitam asmeniui ir kt. Teikiamuose įstatymų projektuose atsakoma draudimo uždarosioms akcinėms bendrovėms viešai siūlyti obligacijas (išskyrus konvertuojamąsias). Įstatymo projekte siūloma įtvirtinti, kad Lietuvoje įsteigtos bendrovės, kai jos išleidžia viešai platinamas obligacijas (išskyrus kai kuriuos atvejus), turi paskirti obligacijų savininkų patikėtinį. Juo galėtų būti skiriamas viešosios apyvartos tarpininkas – finansų maklerio įmonė ar kredito įstaiga, kuri turi teisę teikti investicines paslaugas, taip pat ir kitoje Europos sąjungos valstybėje narėje, Europos ekonominei erdvei priklausančioje valstybėje įsteigti subjektai, turintys teisę verstis analogiška veikla. Obligacijų savininkų patikėtinis, vadovaudamasis civiline (paslaugų) sutartimi, sudaryta su obligacijas išleidusios bendrovės vadovu, atstovautų obligacijų savininkams, veiktų jų naudai ir gintų jų interesus, o bendrovė įsipareigotų jam už tai mokėti sutarto dydžio atlygį. Įstatymo projektu įtvirtinamas privalomas organas - obligacijų savininkų susirinkimas, reglamentuojama šio susirinkimo kompetencija, sušaukimo ir organizavimo tvarka, nustatomos obligacijų savininkų teisės ir pareigos, obligacijų savininkų patikėtinio skyrimas, nušalinimo tvarka, jo teisės ir pareigos taip pat jo darbo apmokėjimas. Reglamentuojami bendrovės, išleidusios obligacijas, santykiai su obligacijų savininkais ir jų patikėtiniumi. Visų pakeitimų esmė organizuoti obligacijų savininkus jų interesų gynimui.

3. **Derinimas:** įstatymų projektai 2015 12 29 svarstyti ministerijų atstovų pasitarime. Pastabos įvertintos. Dėl Europos teisės departamento pastabos (dėl per siauro subjektų, galinčių teikti obligacijų savininkų patikėtinio paslaugas, rato) ir Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos skyriaus pastabos (dėl rizikos sumažinimo bendrovių obligacijas įsigyjantiems gyventojams), į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.
4. **Dalykinio vertinimo išvada:** motyvai, kuriais Ūkio ministerija nepritaria, kad laidavimu, įkeitimu ar garantijomis būtų užtikrintas bendrovės prievolių, atsirandančių dėl obligacijų išleidimo vykdymas, yra daugiau susiję su bendrovių interesais. Turėtų būti atvirkščiai, kaip ir numatyta Vyriausybės programos 52 punkte - skatinti gyventojų privačių santaupų investavimą į ekonomiką. Siūlomas teisinis reguliavimas, pagal kurį gyventojai (neprofesionalūs investuotojai) neturėdami galimybės įvertinti rizikos skolintų bendrovėms savo santaupas. Bankai tik atidžiai išnagrinėję bendrovių finansines ataskaitas ir gavę garantijas (turto įkeitimas, laidavimas) suteikia bendrovėms paskolas. Kadangi neprofesionalūs investuotojai tokių galimybių neturi, todėl jų rizika turėtų būti ribojama įstatymu. Tokiu atveju valstybės gintų vartotojo interesus.

Patarėjas

Aloyzas Duksa

Aloyzas Duksa, tel. 8 706 63 733, el. p. aloyzas.duksa@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2016-02-08 Nr. (13.2-31)-3- 522

TEIKIMAS DĖL PATOBULINTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ IR UŽDARŲJŲ AKCINIŲ BENDROVIŲ OBLIGACIJŲ SAVININKŲ INTERESŲ GYNIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835 55 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023 51 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Atsižvelgdami į Ministerijų atstovų 2015 m. gruodžio 29 d. pasitarimo (protokolo Nr. 52, 15 klausimas) sprendimus, teikiame patikslintus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždaryjusių akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektais siekiama tobulinti akcinių bendrovių ir uždaryjusių akcinių bendrovių (toliau – bendrovės) obligacijų savininkų interesų gynimo mechanizmą, siekiant, kad bendrovės tinkamai įvykdytų savo įsipareigojimus obligacijų savininkams.

Rengiant Įstatymų projektus, įvertintos Finansų ministerijos, Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Ekonomikos pažangos departamento Ekonomikos skyriaus pastabos ir pasiūlymai.

Į didžiąją dalį pastabų ir pasiūlymų atsižvelgta. Dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, pridedama derinimo pažyma.

Atsižvelgiant į Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktą, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama.

Įstatymų projektų iniciatoriai – Lietuvos bankas, Ūkio ministerija ir Finansų ministerija. Įstatymų projektai parengti atsižvelgus į Lietuvos banko 2015-06-30 raštu Nr. S 2015/(21.10-2101)-12-2868 Vyriausybei pateiktus pasiūlymus smulkiojo ir vidutinio verslo finansavimo šaltinių spektrui didinti, skirtus įgyvendinti Vyriausybės 2014 m. lapkričio 24 d. pasitarime priimtus sprendimus (protokolo Nr. 64; 2 klausimas).

Įstatymų projektus parengė Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė Aušra Keniausytė, tel. 8 706 64951, el. p. ausra.keniausyte@ukmin.lt)

Įmonių teisės skyriaus (vedėja Vaida Sinušaitė, tel. 8 706 64885, el. p.Vaida.Sinusaite@ukmin.lt) valstybės tarnautojai.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždaryjū akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektas, 8 lapai.
3. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo papildymo įstatymo projektas, 2 lapai.
4. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo papildymo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
5. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.
6. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo lyginamasis variantas, 1 lapas.
7. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždaryjū akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo papildymo įstatymo ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų aiškinamasis raštas, 10 lapų.
8. Įstatymų projektų derinimo pažyma, 2 lapai.

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL PATOBULINTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ IR
UŽDARŲJŲ AKCINIŲ BENDROVIŲ OBLIGACIJŲ SAVININKŲ INTERESŲ GYNIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ
ĮSTATYMO NR. VIII-1835 55 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023 51 IR
52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pritarti patobulintiems Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždaryjū akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektui, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalioti ūkio ministrą Evaldą Gustą, o jam negalint dalyvauti – ūkio viceministrą Gediminą Onaitį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Ūkio ministras

Ūkio ministras
Evaldas Gustas
2016-01-26

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktore
Lina Lukoševičiūtė

2016-01-26

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKCINIŲ BENDROVIŲ IR UŽDARŲJŲ AKCINIŲ BENDROVIŲ OBLIGACIJŲ
SAVININKŲ INTERESŲ GYNIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835 55 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ
ĮSTATYMO NR. X-1023 51 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Obligacijų savininkų interesų gynimo problema Lietuvoje išryškėjo pastarąjį dešimtmetį kilus ekonominei krizei, kai akcinė bendrovė „Snaigė“ ir AB „Agrowill Group“, kurių akcijos įtrauktos į AB „NASDAQ OMX Vilnius“ vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus, pagal iš anksto prospekte nustatytas sąlygas neišpirkė obligacijų. Taip buvo pažeisti obligacijų savininkų, įskaitant ir neprofesionaliuosius investuotojus, interesai. Taigi ekonominė krizė ir šie įvykiai išryškino obligacijų savininkų teisių gynimo palaikant ryšius su akcinėmis bendrovėmis ir uždarosiomis akcinėmis bendrovėmis (toliau – bendrovės), joms nevykdant prisiimtų įsipareigojimų obligacijų savininkams, efektyvesnio ir išsamesnio šio teisinių santykių reglamentavimo poreikį. Pažymėtina, kad pastaruoju metu mažėjant bankinio finansavimo mastui ir šiam sektoriui pasižymint konservatyvumu, smulkiąjam ir vidutiniam verslui vis aktualesnė tampa alternatyvių skolinimosi šaltinių paieška. Obligacijų platinimas priskirtinas vienam iš tokių šaltinių. Tad, tikintis obligacijų emisijų skaičiaus išaugimo, svarbu užtikrinti tinkamą obligacijų savininkų interesų apsaugą, ypač kai tokių obligacijų galėtų įsigyti gyventojai, t. y. neprofesionalūs investuotojai, kuriems dėl žinių ir patirties stokos būtų ypač sudėtinga patiems ginti savo teises.

Pagrindiniai ir klasikiniai verslui reikalingų lėšų pritraukimo būdai yra du – nuosavų arba skolintų lėšų pritraukimas. Taikant pirmąjį būdą, bendrovė išleidžia naują akcijų emisiją ir gauna papildomų lėšų, reikalingų bendrovės veiklai plėtoti. Tačiau tais atvejais, kai naujai išleidžiamas akcijas pasirašo ne esami akcininkai, o kiti asmenys, padidėja bendrovės akcininkų skaičius ir pasikeičia esamų akcininkų turimų balsavimo teisių dalis, o to esami akcininkai ne visuomet pageidauja. Taikant antrąjį būdą, įmonė skolinasi jai reikalingas lėšas. Lėšos paprastai pritraukiamos imant paskolas iš bankų. Pastaraisiais metais griežtėjant bankų veiklos ir skolinimo sąlygoms, skolos vertybinių popierių (obligacijų) viešas siūlymas galėtų tapti alternatyvia ir patrauklesne lėšų pritraukimo galimybe uždarosioms akcinėms bendrovėms. Bendrovei leidžiant obligacijas, reikalavimų ir apribojimų, kuriuos bankai taiko prieš suteikdami paskolą, nėra – aktualios tampa tik obligacijų platinimo sąlygos. Be to, viešos obligacijų emisijos galimybės, kaip alternatyvos tradiciniam finansavimui, buvimas suteiktų uždarosioms akcinėms bendrovėms palankesnę derybinę poziciją tarantis dėl finansavimo.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždarujų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektas (toliau – Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Akcinių bendrovių įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Vertybinių popierių įstatymo projektas) (toliau kartu – įstatymų projektai) parengti, siekiant tobulinti obligacijų savininkų interesų gynimą reguliuojančias teisės nuostatas, atsižvelgus į pastaruoju metu praktikoje išaugusį poreikį ginti obligacijų savininkų interesus

palaikant ryšius su bendrovėmis, tikintis obligacijų emisijų skaičiaus išaugimo, taip pat – didinti uždarujų akcinių bendrovių finansavimo šaltinių ir priemonių spektrą, sudarant palankesnes sąlygas joms skolintis.

Įstatymų projektų tikslas – tobulinti bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo mechanizmą, siekiant, kad bendrovės tinkamai įvykdytų savo įsipareigojimus obligacijų savininkams, taip pat atsisakyti draudimo uždarosioms akcinėms bendrovėms viešai siūlyti obligacijas (išskyrus konvertuojamąsias obligacijas). Įstatymų projektų uždaviniai – reglamentuoti obligacijų savininkų patikėtinio teises ir pareigas, bendrovės pareigas, obligacijų savininkų teises ir pareigas, obligacijų savininkų susirinkimo kompetenciją, jo sušaukimą ir sprendimų priėmimą, taip pat įtvirtinti teisę (t. y. atsisakyti draudimo) uždarosioms akcinėms bendrovėms viešai siūlyti obligacijas (išskyrus konvertuojamąsias obligacijas) ir nustatyti sąlygas, kurioms esant uždarnosios akcinės bendrovės gali pasinaudoti šia teise.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatoriai – Lietuvos bankas, Lietuvos Respublikos ūkio ministerija ir Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Įstatymų projektus parengė Ūkio ministerijos Įmonių teisės ir verslo aplinkos gerinimo departamento (direktorė Aušra Keniausytė, tel. 8 706 64951, el. p. ausra.keniausyte@ukmin.lt) Įmonių teisės skyriaus (vedėja Vaida Sinušaitė, tel. 8 706 64885, el. p. Vaida.Sinusaite@ukmin.lt) valstybės tarnautojai.

Kaip šiuo metu yra teisiškai reglamentuojami įstatymų projektuose aptarti klausimai

Minėtina, kad šiuo metu obligacijų savininkų teisių gynimą reguliuoja Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (toliau – Akcinių bendrovių įstatymas). Akcinių bendrovių įstatymo 55 straipsnio 6 dalyje nustatytas reikalavimas, kad akcinė bendrovė prieš išleisdama viešai platinamas obligacijas turi sudaryti sutartį su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininku, kuris įsipareigotų ginti tos emisijos obligacijų savininkų interesus santykiuose su bendrove. Šioje dalyje taip pat nustatyta bendro pobūdžio pareiga viešosios apyvartos tarpininkui taip ginti obligacijų savininkų teises ir teisėtus interesus, kaip jis gintų savo teises ir teisėtus interesus, būdamas visu šios emisijos obligacijų savininkas. Šis reikalavimas yra skirtas tam, kad viešai išplatintos obligacijų emisijos neišpirkimo ar kitų obligacijų savininkų teisių pažeidimo atveju jos būtų organizuotai, kvalifikuotai ir tinkamai ginamos. Tačiau Lietuvos Respublikos teisės aktai nenustato detalaus bei efektyvaus obligacijų savininkų interesų gynimo mechanizmo, nėra numatytos konkrečios obligacijų savininkų teisių gynimo mechanizmo įgyvendinimo priemonės. Taip pat šio straipsnio 11 dalis nustato, kad uždarosioms akcinėms bendrovėms draudžiama obligacijas platinti viešai.

Akcinių bendrovių įstatymo 78 straipsnio 2 dalis nustato, kad jeigu akcinės bendrovės išleidžiamų perleidžiamųjų vertybinių popierių viešas platinimas nepatenka į vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų reguliavimo sritį ir šių vertybinių popierių bendra pardavimo vertė viršija 100 tūkstančių eurų per 12 mėnesių laikotarpį, prieš viešą jų platinimą turi būti parengtas informacinis dokumentas, kuriame nurodoma informacija apie akcinę bendrovę ir siūlomus perleidžiamuosius vertybinius popierius, ir sudaryta galimybė su juo susipažinti vertybinių popierių įsigyti ketinantiems asmenims. Lietuvos bankas detalizuoja informacinio dokumento turinį ir nustato atvejus, kada šio dokumento parengti nereikalaujama.

Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo (toliau – Vertybinių popierių įstatymas) 51 straipsnis nustato atsakomybę už šio įstatymo ir kitų šiame straipsnyje nurodytų teisės aktų pažeidimus bei priežiūros institucijos taikytinas poveikio priemones. Šio straipsnio 1 dalis nustato,

kad už šio įstatymo ar jo pagrindu priimtų teisės aktų ir (arba) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1060/2009 dėl kredito reitingų agentūrų (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1060/2009) nustatytų reikalavimų ir (arba) priežiūros institucijos duotų privalomų vykdyti nurodymų nesilaikymą gali būti taikomos šios poveikio priemonės: 1) paskelbimas asmens (tarp jų ir emitento), nurodant jo padarytą pažeidimą; 2) įspėjimas; 3) piniginė bauda.

Vertybinių popierių įstatymo 52 straipsnis nustato piniginių baudų, kurias priežiūros institucija turi teisę skirti Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo (toliau – Finansinių priemonių rinkų įstatymas) 94 straipsnyje nustatyta tvarka, dydžius, jų nustatymo ir baudų skyrimo taisykles. Šio straipsnio 1 dalies 3 punktą nustato, kad priežiūros institucija turi teisę skirti baudą asmenims, organizuojantiems ar įgyvendinantiems vertybinių popierių viešą siūlymą arba prekybą reguliuojamoje rinkoje, jeigu prieš tai nebuvo patvirtintas ir (arba) paskelbtas prospektas arba šių vertybinių popierių viešas siūlymas ar prekyba reguliuojamoje rinkoje yra uždrausti arba sustabdyti, – iki viešai siūlytų ar į prekybą reguliuojamoje rinkoje įtrauktų vertybinių popierių bendros nominaliosios vertės dydžio.

3. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Priėmus siūlomus Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymą ir Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimus būtų detalčiau sureguliuotas obligacijų savininkų interesų gynimo mechanizmas.

Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad šis įstatymas būtų taikomas:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigtoms bendrovėms, kai jos išleidžia viešai siūlomą obligacijų emisiją, išskyrus atvejus, kai yra bent viena iš Vertybinių popierių įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3–5 punktuose nustatytų sąlygų;

2) Lietuvos Respublikoje įsteigtoms bendrovėms, kai bendrovės organas, priėmęs sprendimą išleisti obligacijų emisiją, nusprendžia taikyti šio įstatymo nuostatas;

3) šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų bendrovių obligacijų savininkams ir šių savininkų patikėtiniams.

Bendrovės organas, priėmęs sprendimą išleisti viešai siūlomą obligacijų emisiją, gali nuspręsti taikyti šio įstatymo nuostatas ir tais atvejais, kai yra bent viena iš Vertybinių popierių įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3–5 punktuose nustatytų sąlygų.

Pirmiau nurodyta Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo taikymo apimtis užtikrina, kad obligacijų savininkų patikėtinis būtų privalomas tais atvejais, kai bendrovės išleidžia viešai siūlomą obligacijų emisiją, išskyrus atvejus, kai yra bent viena iš Vertybinių popierių įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3–5 punktuose nustatytų sąlygų, kurioms esant nereikalaujama paskelbti prospektą ir kurios yra siejamos su kriterijais (obligacijų siūlymas profesionaliems investuotojams; kiekvieno iš investuotojų įsigyjamų vertybinių popierių vertė; vieno vertybinio popieriaus vertė; visų vertybinių popierių bendra vertė), kurie leidžia identifikuoti, kad obligacijų savininkais taps profesionalūs investuotojai, gebantys pasverti prisiimamą riziką, daryti pagrįstus ir apgalvotus sprendimus. Taigi, tik esant šioms sąlygoms, bendrovė neprivalo vadovautis šiuo įstatymu, kita vertus, ir šiais atvejais bendrovės organas priėmęs sprendimą išleisti obligacijas gali nuspręsti taikyti Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo nuostatas. Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektu siūloma įtvirtinti normas, nustatančias obligacijų savininkų patikėtinio teises ir pareigas, bendrovės pareigas, taip pat obligacijų savininkų susirinkimo kompetenciją, jo sušaukimą ir sprendimų priėmimą.

Obligacijų savininkų patikėtinis

Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekte siūloma įtvirtinti, kad Lietuvos Respublikoje įsteigtos bendrovės, kai jos išleidžia viešai platinamas obligacijas (išskyrus atvejus, kai yra bent viena iš Vertybinių popierių įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3–5 punktuose nustatytų sąlygų), taip pat Lietuvos Respublikoje įsteigtos bendrovės, kai bendrovės organas, priėmęs sprendimą išleisti obligacijų emisiją, nusprendžia taikyti šio įstatymo nuostatas, turi paskirti obligacijų savininkų patikėtinį. Bendrovės organas, priėmęs sprendimą išleisti viešai siūlomą obligacijų emisiją, gali nuspręsti taikyti šio įstatymo nuostatas ir tais atvejais, kai yra bent viena iš Vertybinių popierių įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3–5 punktuose nustatytų sąlygų, ir paskirti obligacijų savininkų patikėtinį. Obligacijų savininkų patikėtinis užtikrintų tinkamą obligacijų savininkų teisių ir teisėtų interesų gynimą bendrovės įsipareigojimų nevykdymo atveju, taip pat sudarytų teisinę prielaidą išvengti tokio įsipareigojimų nevykdymo. Siūloma, kad, kaip ir pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą, juo galėtų būti skiriamas viešosios apyvartos tarpininkas – finansų maklerio įmonė ar kredito įstaiga, kuri turi teisę teikti investicines paslaugas. Vertybinių popierių rinką reglamentuojantys teisės aktai nustato finansų maklerio įmonių ir kredito įstaigų licencijavimui ir jų veiklai keliamus reikalavimus. Taigi veiklos licencijavimas ir iš to kylantys reikalavimai vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininko veiklai, šių subjektų priežiūros sistema lemia jų veiklos skaidrumą, patikimumą ir profesionalumą. Atsižvelgiant į tai, Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalimi, obligacijų savininkų patikėtiniais siūloma skirti viešosios apyvartos tarpininkus.

Obligacijų savininkų patikėtinis galėtų būti ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, Europos ekonominei erdvei priklausančioje valstybėje įsteigti ar besinaudojantys Europos Sąjungos teisės aktų jiems suteiktomis įsidarbinimo ar vertimosi savarankiška veikla Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėmis subjektai, turintys teisę verstis analogiška (t. y. obligacijų savininkų patikėtinio paslaugų teikimo) veikla.

Obligacijų savininkų patikėtinis veiktų vadovaudamasis Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymu ir civiline (paslaugų) sutartimi su bendrove dėl obligacijų savininkų interesų gynimo, o santykiai tarp obligacijų savininkų patikėtinio ir bendrovės sutartimi dėl obligacijų savininkų interesų gynimo būtų reguliuojami tiek, kiek jų nereguliuotų Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymas. Kaip ir šiuo metu, sutartį dėl obligacijų savininkų interesų gynimo bendrovė su obligacijų savininkų patikėtinio turėtų sudaryti prieš išleisdama obligacijas. Obligacijų savininkų patikėtinį skirtų, su juo sutartį dėl obligacijų savininkų interesų gynimo sudarytų ir ją nutrauktų obligacijų emisiją išleidusios bendrovės vadovas. Informacija apie obligacijų savininkų patikėtinį ir sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su juo sudarymą būtų skelbiama bendrovės interneto svetainėje, o jei bendrovė jos neturi – juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame leidinyje viešiams pranešimams skelbti. Vadovaudamasis sutartimi dėl obligacijų savininkų interesų gynimo obligacijų savininkų patikėtinis atstovautų obligacijų savininkams, veiktų jų naudai ir gintų jų interesus palaikant ryšius su bendrove, o bendrovė įsipareigotų jam už tai mokėti sutarto dydžio atlygį. Atkreiptinas dėmesys, kad siūlomu reguliavimu būtų išplėstos esamo reguliavimo ribos: naujasis galėtų būti taikomas viešoms uždarytų akcinių bendrovių obligacijų emisijoms ir neviešoms bendrovių obligacijų emisijoms, kaip tai nurodyta pirmiau. Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekte siūloma įtvirtinti atvejus, kai sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pasibaigia. Siekiant užtikrinti tinkamą atstovavimą obligacijų savininkams, numatoma, kad, pasibaigus (baigiantis) sutarčiai dėl obligacijų savininkų interesų gynimo, sutartis su nauju obligacijų savininkų patikėtinio būtų sudaryta kuo greičiau, ir, atsižvelgus į sutarties pabaigos atvejų ypatumus, siūloma nustatyti šios pareigos įvykdymo terminus, kurie, siekiant efektyvaus ir nepertraukiamo obligacijų savininkų teisių gynimo, nustatomi trumpi; taip pat numatoma, kad nauja sutartis būtų sudaryta ne mažiau palankiomis obligacijų savininkams sąlygomis.

Siekiant sumažinti galimų interesų konfliktų pasireiškimo tikimybę, Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad tiek obligacijų emisiją išleidusi bendrovė, tiek viešosios apyvartos tarpininkas, su kuriuo bendrovė yra sudariusi sutartį dėl obligacijų platinimo, negalėtų būti tos obligacijų emisijos obligacijų savininkų patikėtine. Obligacijų savininkų patikėtiniu taip pat negalėtų būti šią obligacijų emisiją išleidusios bendrovės kontroliuojama įmonė, asmuo, kai obligacijų emisiją išleidusi bendrovė yra šio asmens kontroliuojama įmonė, ir obligacijų emisiją išleidusios bendrovės vienasmenio valdymo organo, kolegialaus valdymo organo narys ar kolegialaus priežiūros organo narys, ar šių organų nario sutuoktinis, giminystės (tiesiosios aukštutinės ir tiesiosios žemutinės linijos giminaičiai, tikri bei netikri broliai ir seserys, tėviai ir įvaikiai), svainystės ar partnerystės ryšiais su šios bendrovės vienasmeniu valdymo organu, kolegialaus valdymo organo nariu ar kolegialaus priežiūros organo nariu susijęs asmuo.

Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekte taip pat siūloma nurodyti esmines obligacijų savininkų patikėtinio teises ir pareigas, tokias kaip teisė gauti iš bendrovės obligacijų savininkų sąrašą, teisė gauti iš bendrovės sprendimo išleisti obligacijas kopiją, teisė susipažinti su bendrovės ir obligacijų savininkų jam priskirtoms funkcijoms atlikti reikalingais kitais dokumentais ir informacija bei neatlygintinai gauti jų kopijas, teisė, turint obligacijų savininkų susirinkimo pritarimą, sudaryti sutartis su trečiaisiais asmenimis, kai tai būtina tinkamam obligacijų savininkų interesų gynimui užtikrinti, kreiptis į teismą, kad būtų apgintos obligacijų savininkų teisės, pareiga šaukti obligacijų savininkų susirinkimus, pareiga teikti obligacijų savininkų susirinkimui, kuriame sprendžiamas klausimas dėl pritarimo bendrovės siūlomoms bendrovės neįvykdytų įsipareigojimų obligacijų savininkams vykdymo priemonėms, rekomendacinio pobūdžio išvadą, kuria pateikiama nuomonė pritarti arba nepritarti bendrovės siūlomoms bendrovės neįvykdytų įsipareigojimų obligacijų savininkams vykdymo priemonėms, pareiga imtis priemonių, kad būtų laikomasi bendrovės įsipareigojimų obligacijų savininkams, pareiga teikti obligacijų savininkams su jų interesų gynimu susijusią informaciją, pareiga vykdyti obligacijų savininkų susirinkimo priimtus sprendimus ir kt. Minėtina, kad obligacijų savininkų patikėtinis galėtų turėti ir kitų nei šiame įstatymo projekte siūlomų nustatyti teisių bei pareigų, kurios būtų nurodytos su juo sudarytoje sutartyje. Siūlomas reguliavimas turėtų sudaryti prielaidas sutartyje detalčiai numatyti visas obligacijų savininkų patikėtinio pareigas, kurias atlikdamas jis galėtų tinkamai ginti obligacijų savininkų interesus.

Atsižvelgiant į tai, kad obligacijų savininko patikėtinio veikla yra susijusi su bendrovės veiksmis dėl kurių gali būti padaryta žalos obligacijų savininkams, Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad atlygį obligacijų savininkų patikėtinui mokėtų bendrovės, kurios išleidžia viešai siūlomas obligacijas, taip pat bendrovės, kai jų organas, priimančias sprendimą dėl obligacijų emisijos išleidimo, nuspręstų taikyti šio įstatymo nuostatas. Atlygis obligacijų savininkų patikėtinui būtų mokamas iki bendrovės įsipareigojimų obligacijų savininkams įvykdymo dienos, išskyrus atvejus, kai sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pasibaigtų anksčiau. Bendrovei laiku neišpirkus obligacijų ir (ar) nesumokėjus palūkanų, obligacijų savininkų patikėtinis turėtų pirmumo teisę iš bendrovės jam pervedamų sumų, skirtų atsiskaityti su obligacijų savininkais, proporcingai jų turimų neišpirktų obligacijų nominaliai vertei padengti ginant obligacijų savininkų interesus patirtas būtinausias ir dokumentais pagrįstas išlaidas. Siekiant išvengti galimo piktnaudžiavimo, obligacijų savininkų patikėtinis galėtų išskaičiuoti tik obligacijų savininkų susirinkimo patvirtintas išlaidas. Jei obligacijų savininkų susirinkimas per 40 darbo dienų nuo viešo paskelbimo apie šaukiamą obligacijų savininkų susirinkimą, į kurio darbotvarkę įtrauktas obligacijų savininkų patikėtinio išlaidų patvirtinimo klausimas, obligacijų savininkų patikėtinio patirtų išlaidų nepatvirtina, obligacijų savininkų patikėtinis turi teisę kreiptis į teismą dėl šių išlaidų patvirtinimo.

Siekiant tinkamai apsaugoti obligacijų savininkų interesus bei sudaryti galimybę išrinkti tinkamai obligacijų savininkų interesus ginantį obligacijų savininkų patikėtinį, Obligacijų savininkų

interesų gynimo įstatymo projekte siūloma įtvirtinti teisę obligacijų savininkų susirinkimui priimti sprendimą dėl obligacijų savininkų patikėtinio nušalinimo, šią teisę apribojant tik tuo, kad kartu turi būti priimtas sprendimas dėl naujojo obligacijų savininkų patikėtinio. Toks ribojimas grindžiamas už obligacijų savininkų interesų gynimą ir pareigų atlikimą atsakingo asmens buvimo poreikiu. Nenustačius minėtosios pareigos, egzistuoja galimybė, kad, nušalinus obligacijų savininkų patikėtinį, naujas nebus paskirtas ilgesnį laiką, tad nebus pasiekti siūlomo reguliavimo tikslai. Atitinkamai siūloma, kad obligacijų savininkai turėtų teisę įpareigoti bendrovę sudaryti sutartį su obligacijų savininkų susirinkimo siūlomu obligacijų savininkų patikėtinio, galėsiančiu tinkamai apginti jų interesus. Obligacijų savininkų susirinkimas sprendimą nušalinti obligacijų savininkų patikėtinį ir išrinkti naują obligacijų savininkų patikėtinį galėtų priimti, jei raštu yra gautas šiuo sprendimu skiriamo naujojo obligacijų savininkų patikėtinio rašytinis sutikimas. Taip pat siūloma nustatyti, kad bendrovė, norėdama nutraukti sutartį su obligacijų savininkų patikėtinio, pirmiausia turėtų gauti obligacijų savininkų susirinkimo sutikimą nutraukti šią sutartį ir, siekdama tinkamai užtikrinti obligacijų savininkų interesus, turėtų sudaryti sutartį su nauju obligacijų savininkų patikėtinio, kuri turėtų įsigaliooti iš karto baigus galioti sutarčiai su ankstesniu obligacijų savininkų patikėtinio. Visais atvejais apie sutarties su nauju obligacijų savininkų patikėtinio sudarymą bendrovė turėtų informuoti obligacijų savininkus – paskelbti šią informaciją bendrovės svetainėje arba, jei bendrovė neturi interneto svetainės, Juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame leidinyje viešiemis pranešimams skelbti. Obligacijų savininkų patikėtinio nušalinimo institutas sudarytų sąlygas užtikrinti obligacijų savininkų teisėtą siekį, kad jų interesus gintų obligacijų savininkų patikėtinis, kuriuo jie pasitiki, įskaitant galimybę efektyviai reaguoti į bet kokią obligacijų savininkų interesų neatitinkantį obligacijų savininkų patikėtinio elgesį ar sužinojus apie tokio elgesio kilimo galimybę, ir imtis veiksmų jiems užkirsti. Siekiant, kad obligacijų savininkų teisių ir teisėtų interesų gynimas būtų nepertraukiamas, o priėmus sprendimą dėl obligacijų savininkų patikėtinio nušalinimo ir naujo paskyrimo, šis sprendimas būtų įvykdytas nedelsiant, siūloma nustatyti kuo trumpesnę terminą, per kurį sutartis su nušalintu obligacijų savininkų patikėtinio turi būti nutraukta ir su obligacijų savininkų susirinkimo siūlomu obligacijų savininkų patikėtinio sudaryta – ne vėliau kaip kitą darbo dieną obligacijų emisiją išleidusiai bendrovei gavus rašytinį pranešimą dėl obligacijų savininkų susirinkimo priimto sprendimo, išskyrus atvejus, kai obligacijų savininkų susirinkime dalyvavo bendrovės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kai obligacijų savininkų susirinkime dalyvavo bendrovės vadovas ar jo įgaliotas asmuo, sutartis su nušalintu obligacijų savininkų patikėtinio turi būti nutraukta ir su obligacijų savininkų susirinkimo siūlomu obligacijų savininkų patikėtinio sudaryta ne vėliau kaip kitą darbo dieną po obligacijų savininkų susirinkimo dienos. Siekiant tų pačių tikslų, tapatus reguliavimas siūlomas nustatyti ir tais atvejais, kai sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pasibaigia bendrovės iniciatyva – obligacijų savininkų susirinkimo sutikimas turi būti gautas ir sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su nauju obligacijų savininkų patikėtinio sudaryta iki sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pabaigos dienos.

Obligacijų savininkų susirinkimas

Pažymėtina, kad galiojančio Akcinių bendrovių įstatymo 55 straipsnio 7 dalyje yra nuostatų dėl sprendimų, kuriuos gali priimti obligacijų savininkai, tačiau esamas reguliavimas tobulintinas, įtvirtinant obligacijų savininkų susirinkimą, jo sušaukimą ir kompetenciją, sprendimų priėmimą ir kitus klausimus. Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekte siūloma nustatyti obligacijų savininkų susirinkimo kompetenciją, susirinkimų sušaukimo bei sprendimų priėmimo tvarką. Obligacijų savininkų susirinkimo įtvirtinimu būtų sudarytos teisinės prielaidos užtikrinti obligacijų savininkų teisių gynimo efektyvumą, sudaryti sąlygas obligacijų savininkams spręsti kilusias problemas dėl jų interesų pažeidimų, užtikrinti, kad galėtų būti operatyviau ir efektyviau

priimami sprendimai dėl obligacijų savininkų interesų gynimo, taip pat dėl išleidusios obligacijas bendrovės pasiūlymų, kaip atsiskaityti su neišpirktų obligacijų savininkais.

Obligacijų savininkų susirinkimo įtvirtinimas ir nustatymas, kad šio susirinkimo priimti sprendimai privalomi visiems tos emisijos obligacijų savininkams, išskyrus tą atvejį, kai šis sprendimas skirtas obligacijų savininkų patikėtiniui vykdyti, suteiktą galimybę bendrovei bendradarbiauti su obligacijų savininkų patikėtiniu, kuris vadovautųsi obligacijų savininkų susirinkimo priimtais sprendimais, o tai užtikrintų obligacijų savininkų interesų gynimo efektyvumą.

Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad obligacijų savininkų susirinkimas laikomas įvykusi, jei jame dalyvauja obligacijų savininkai, kuriems priklauso daugiau kaip 1/2 balsavimo teisę obligacijų savininkų susirinkime suteikiančių tos pačios emisijos obligacijų, suteikiančių balsavimo teisę obligacijų savininkų susirinkime, sprendimas laikomas priimtu, kai už jį balsavo daugiau susirinkime dalyvaujančių ir balsavimo teisę turinčių obligacijų savininkų negu prieš jį, išskyrus atvejus, kai šis įstatymas nustato didesnę daugumą. Tais atvejais, kai nustatoma, kad kvorumo nėra, obligacijų savininkų susirinkimas būtų laikomas neįvykusi ir šaukiamas pakartotinis obligacijų savininkų susirinkimas. Pakartotiniam obligacijų savininkų susirinkimui, siekiant proceso efektyvumo, taip pat atsižvelgiant į tapatų teisinį reguliavimą, nustatytą pakartotiniam visuotiniam akcininkų susirinkimui galiojančiame Akcinių bendrovių įstatyme, kvorumo reikalavimas būtų netaikomas. Sprendimai dėl bendrovės siūlomų atsiskaitymo su neišpirktų obligacijų savininkais priemonių turėtų būti priimami 3/4 susirinkime dalyvaujančių ir balsavimo teisę turinčių obligacijų savininkų balsų dauguma. Siekiant sudaryti galimybę susipažinti su obligacijų susirinkimo sprendimais, Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekte taip pat siūloma nustatyti, kad obligacijų savininkų susirinkimo sprendimai turi būti skelbiami obligacijų savininkų patikėtinio interneto svetainėje. Jei obligacijų savininkų patikėtinis neturėtų interneto svetainės, jis turėtų užtikrinti galimybę obligacijų savininkams susipažinti su obligacijų savininkų susirinkimo sprendimais obligacijų savininkų patikėtinio – viešosios apyvartos tarpininko buveinėje. Visuotinio obligacijų savininkų sprendimo skelbti nereikėtų, jeigu šiame sprendime būtų konfidencialios informacijos.

Atsižvelgus į modernių technologijų panaudojimo galimybes, siūloma nustatyti, kad obligacijų savininkų susirinkimas gali vykti ir obligacijų savininkai jame dalyvauti ir balsuoti gali naudodamiesi elektroninių ryšių priemonėmis. Tam, kad obligacijų savininkai galėtų dalyvauti ir balsuoti obligacijų savininkų susirinkime elektroninių ryšių priemonėmis, galėtų būti taikomi tik tie elektroninių ryšių priemonių naudojimo reikalavimai ir apribojimai, kurie yra būtini obligacijų savininkų tapatybei nustatyti ir perduodamos informacijos saugumui užtikrinti, ir tik tuo atveju, kai jie yra proporcingi šiems tikslams pasiekti.

Dėl Akcinių bendrovių įstatymo projekto

Kartu su Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektu teikiamas Akcinių bendrovių įstatymo projektas, siekiant Akcinių bendrovių įstatyme įtvirtinti, kad obligacijų savininkų interesus gina obligacijų savininkų patikėtinis, vadovaudamasis Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymu. Atitinkamai Akcinių bendrovių įstatymo projekte siūloma atsisakyti Akcinių bendrovių įstatymo nuostatų dėl obligacijų savininkų priimamų sprendimų. Akcinių bendrovių įstatymo projektu taip pat siūloma nustatyti, kad obligacijų savininkai turi teisę duoti paprastos rašytinės formos įgaliojimą kitam asmeniui jų vardu atlikti veiksmus, susijusius su įgaliojimą davusių obligacijų savininkų interesų gynimu santykiuose su bendrove ir su obligacijų savininkų patikėtiniu. Šiuo teisiniu reguliavimu, kuris sudarytų Civilinio kodekso 2.138 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytos taisyklės išimtį, siekiama palengvinti ir padaryti lankstesnius obligacijų savininkų tarpusavio santykius bei jų santykius su bendrove. Šis teisinis reguliavimas sudarytų

sąlygas paprasčiau ir efektyviau naudotis obligacijų savininkų turimomis teisėmis, dėl to jų gynyba būtų lengviau užtikrinama.

Siekiant didinti uždaryjū akcinių bendrovių finansavimo šaltinių ir priemonių spektrą, Akcinių bendrovių įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad uždarnosios akcinės bendrovės obligacijas, išskyrus konvertuojamąsias obligacijas, gali siūlyti viešai, jei laikomasi Akcinių bendrovių įstatymo 55 straipsnyje nustatytų reikalavimų. Viešai siūlyti obligacijas galėtų uždaroji akcinė bendrovė, kurios paskutinių finansinių metų, einančių prieš finansinius metus, kuriais priimtas sprendimas išleisti obligacijas, metinis finansinių ataskaitų rinkinys yra audituotas, ir tik po to, kai ji: 1) sudarė sutartį su finansinių priemonių asmeninių sąskaitų tvarkytoju dėl viešai siūlomų vertybinių popierių (obligacijų) vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo; 2) paskelbė prospektą vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka ar parengė Akcinių bendrovių įstatymo 78 straipsnio 2 dalyje ir vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka ir Lietuvos bankui pateikė informacinį dokumentą apie bendrovę ir jos siūlomą obligacijų emisiją tais atvejais, kai vieną iš šių dokumentų privalu rengti ar skelbti. Siekiant obligacijų savininkų teisių ir teisėtų interesų apsaugos, uždarosioms akcinėms bendrovėms, kurios obligacijas siūlytų viešai, metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditas būtų privalomas iki finansinių metų, kuriais įvykdyti visi įsipareigojimai obligacijų savininkams. Taip pat viešai siūlomų obligacijų sąskaitos turėtų būti tvarkomos vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

Be to, siekiant spręsti praktikoje kylančius klausimus, siūloma nustatyti, koks obligacijų siūlymas nebus laikomas viešu siūlymu. Atsižvelgus į esamą teisinį reguliavimą dėl uždaryjū akcinių bendrovių akcijų siūlymo, kuris (t. y. esamas teisinis reguliavimas) šiuo atveju būtų taikomas *mutatis mutandis*, obligacijų siūlymas tos uždarnosios akcinės bendrovės akcininkams, kreditoriams ir darbuotojams nebus laikomas vertybinių popierių viešu siūlymu. Įvertinus esamą praktiką obligacijų platinimo srityje, Akcinių bendrovių įstatymo projekte siūloma patikslinti, kad esminės obligacijų emisijos sąlygos nurodomos sprendime dėl obligacijų emisijos, o šiame sprendime vietoj metinių palūkanų gali būti nurodyta ir šių palūkanų apskaičiavimo tvarka. Pažymėtina, kad, sprendžiant dėl obligacijų įgijimo, potencialiems obligacijų pirkėjams būtina žinoti, kokią būsimą grąžą suteiks jų bendrovei paskolintos lėšos. Atsižvelgiant į tai, kad abu šie palūkanų nurodymo būdai (konkretus palūkanų dydis arba palūkanų apskaičiavimo formulė) yra lygiaverčiai suteikiant minėtąją informaciją, bendrovėms suteikiama teisė pačioms apsispręsti dėl vieno iš jų taikymo.

Dėl Vertybinių popierių įstatymo projekto

Vertybinių popierių įstatymo projektu siekiama patikslinti Vertybinių popierių įstatymo 51 straipsnio pavadinimą bei šio straipsnio 1 dalį ir nustatyti, kad už šio įstatymo ar jo pagrindu priimtų teisės aktų ir (arba) Reglamento (EB) Nr. 1060/2009 nustatytų reikalavimų, arba Akcinių bendrovių įstatyme ar šio įstatymo pagrindu priimtuose teisės aktuose viešam vertybinių popierių siūlymui nustatytų sąlygų ir reikalavimų ir (arba) priežiūros institucijos duotų privalomų vykdyti nurodymų nesilaikymą gali būti taikomos šioje dalyje nustatytos poveikio priemonės. Šio projekto 2 straipsniu siūloma patikslinti Vertybinių popierių įstatymo 52 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir nustatyti, kad priežiūros institucija Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 94 straipsnyje nustatyta tvarka turi teisę skirti baudą asmenims, organizuojantiems ar įgyvendinantiems vertybinių popierių viešą siūlymą arba prekybą reguliuojamoje rinkoje, jeigu prieš tai nebuvo patvirtintas ir (arba) paskelbtas prospektas arba šių vertybinių popierių viešas siūlymas ar prekyba reguliuojamoje rinkoje yra uždrausti, sustabdyti arba neatitinka šiame įstatyme, Akcinių bendrovių įstatyme ar šių įstatymų pagrindu priimtuose teisės aktuose viešam vertybinių popierių siūlymui ir įtraukimui į prekybą reguliuojamoje rinkoje nustatytų sąlygų ir reikalavimų. Šiais atvejais būtų taikoma piniginė bauda iki viešai siūlytų ar į prekybą reguliuojamoje rinkoje įtrauktų vertybinių

popierių bendros nominaliosios vertės dydžio. Šiuo įstatymo projektu siūloma nustatyti uždaryjū akcinių bendrovių atsakomybę už viešai siūlant obligacijas taikomų reikalavimų nesilaikymą. Šių reikalavimų laikymąsi prižiūrėtų ir atsakomybę taikytų Lietuvos bankas, įstatymų nustatyta tvarka atliekantis finansinių priemonių rinkų priežiūros funkcijas.

4. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks teisinio reguliavimo poveikio vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu) ir galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymų projektus būtų sudarytos teisinės prielaidos užtikrinti efektyvų obligacijų savininkų interesų gynimą, taip pat teisinį aiškumą ir apibrėžtumą šioje skolos vertybinių popierių srityje. Be to, būtų sudarytos palankesnės sąlygos uždarosioms akcinėms bendrovėms skolintis, suteikiant joms teisę viešai siūlyti obligacijas.

Priėmus siūlomus įstatymų projektus neigiamų pasekmių nenumatoma.

5. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus siūlomus įstatymų projektus neigiamų pasekmių ir neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai nenumatoma.

6. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Tikimasi, kad priėmus įstatymų projektus bus sudarytos sąlygos efektyvesniam obligacijų savininkų interesų gynimui, o detalizuotos šių teisinių santykių nuostatos suteiks teisinio aiškumo ir nuoseklumo. Draudimo uždarosioms akcinėms bendrovėms viešai siūlyti obligacijas atsisakymas leis išplėsti uždaryjū akcinių bendrovių finansavimo šaltinių ir priemonių spektrą, be to, suteiks palankesnę derybinę poziciją tariantis dėl finansavimo.

7. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Šiuo metu obligacijų savininkų interesai ginami vadovaujantis galiojančiomis Akcinių bendrovių įstatymo nuostatomis. Kartu su Obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymu teikiamas Akcinių bendrovių įstatymo projektas ir Vertybinių popierių įstatymo projektas.

8. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymų projekto sąvoka „obligacijų savininkų patikėtinis“ įvertinta Lietuvos Respublikos terminų banko ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektų nuostatos nesusijusios su Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos dokumentų nuostatomis.

10. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Akcinių bendrovių įstatymui, kurio projektas teikiamas, įgyvendinti reikės parengti ir patvirtinti Lietuvos banko valdybos 2013 m. vasario 28 d. nutarimo Nr. 03-45 „Dėl informacinio dokumento, privalomo rengti viešai platinant vidutinio dydžio emisijas, rengimo reikalavimų ir išimčių, kai jo rengti nereikia, patvirtinimo“ pakeitimus (Lietuvos banko kompetencija).

11. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės. Įstatymų įgyvendinimas neleis sutaupyti biudžeto lėšų.

12. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant įstatymų projektus specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

13. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas bei sritis

Reikšminiai įstatymų projektų žodžiai, kurių reikia įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „viešosios apyvartos tarpininkas“, „obligacijų savininkų susirinkimas“, „obligacijų savininkų patikėtinis“, „obligacija“, „bendrovė“, „viešas vertybinių popierių siūlymas“.

14. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

2011-07-28

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKCINIŲ BENDROVIŲ IR UŽDARŲJŲ AKCINIŲ BENDROVIŲ OBLIGACIJŲ
SAVININKŲ INTERESŲ GYNIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato obligacijų savininkų, įskaitant ir konvertuojamųjų obligacijų savininkus, interesų gynimą palaikant ryšius su akcinėmis bendrovėmis ir uždarosiomis akcinėmis bendrovėmis, siekiant, kad akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė įvykdytų sprendime išleisti obligacijas ir kituose dokumentuose nurodytus įsipareigojimus obligacijos savininko naudai. Kai šio įstatymo normos taikomos ir akcinei bendrovei, ir uždarajai akcinei bendrovei, vartojamas žodis „bendrovė“.

2. Šis įstatymas obligacijų išleidimui ir atsiskaitymui už jas taikomas tiek, kiek to nereguliuoja Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (toliau – Akcinių bendrovių įstatymas) ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymas (toliau – Vertybinių popierių įstatymas).

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Obligacijų savininkų patikėtinis** – asmuo, kuris atstovauja obligacijų savininkams, veikia jų naudai ir gina jų interesus palaikydamas ryšius su bendrove ir trečiaisiais asmenimis.

2. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Akcinių bendrovių įstatyme, Vertybinių popierių įstatyme ir Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme.

3 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

1. Šio įstatymo nuostatos taikomos:

1) Lietuvos Respublikoje įsteigtoms bendrovėms, kai jos išleidžia viešai siūlomą obligacijų emisiją, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus;

2) Lietuvos Respublikoje įsteigtoms bendrovėms, kai bendrovės organas, priėmęs sprendimą išleisti obligacijų emisiją, nusprendžia taikyti šio įstatymo nuostatas;

3) šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų bendrovių obligacijų savininkams ir obligacijų savininkų patikėtiniams.

2. Šio įstatymo nuostatos šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytoms bendrovėms netaikomos, kai yra bent viena Vertybinių popierių įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 ir 3–5 punktuose nustatytų sąlygų.

3. Bendrovės organas, priėmęs sprendimą išleisti viešai siūlomą obligacijų emisiją, gali nuspręsti taikyti šio įstatymo nuostatas ir šio straipsnio 2 dalyje nustatytu atveju.

4 straipsnis. Obligacijų savininkų patikėtinis

1. Obligacijų savininkų patikėtinis atstovauja visiems tos pačios obligacijų emisijos obligacijų savininkams ir yra atskaitingas obligacijų savininkų susirinkimui.

2. Obligacijų savininkų patikėtinį skiria obligacijų emisiją išleidusios bendrovės vadovas. Obligacijų savininkų patikėtinio gali būti skiriamas vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas (toliau – viešosios apyvartos tarpininkas).

3. Obligacijų savininkų patikėtinio gali būti ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, Europos ekonominei erdvei priklausančioje valstybėje įsteigti ar besinaudojantys Europos Sąjungos

teisės aktų jiems suteiktomis įsidarbinimo ar vertimosi savarankiška veikla Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėmis subjektai, turintys teisę verstis analogiška nurodytai šiame įstatyme obligacijų savininkų patikėtinio paslaugų teikimo veikla.

4. Obligacijų emisiją išleidusi bendrovė negali būti tos obligacijų emisijos obligacijų savininkų patikėtine. Obligacijų savininkų patikėtiniu taip pat negali būti:

1) viešosios apyvartos tarpininkas, su kuriuo bendrovė yra sudariusi sutartį dėl obligacijų platinimo;

2) šią obligacijų emisiją išleidusios bendrovės kontroliuojama įmonė, taip pat asmuo, kai obligacijų emisiją išleidusi bendrovė yra šio asmens kontroliuojama įmonė;

3) obligacijų emisiją išleidusios bendrovės vienasmenio valdymo organo, kolegialaus valdymo organo narys ar kolegialaus priežiūros organo narys, ar šių organų nario sutuoktinis, giminystės (tiesiosios aukštesnės ir tiesiosios žemesnės linijos giminaičiai, tikri bei netikri broliai ir seserys, tėviai ir įvaikiai), svainystės ar partnerystės ryšiais su šios bendrovės vienasmeniu valdymo organu, kolegialaus valdymo organo nariu ar kolegialaus priežiūros organo nariu susijęs asmuo.

5. Obligacijų savininkų patikėtinis veikia vadovaudamasis šiuo įstatymu ir civiline (paslaugų) sutartimi su bendrove (toliau – sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo). Sutartį dėl obligacijų savininkų interesų gynimo bendrovė su obligacijų savininkų patikėtiniu, atitinkančiu šio įstatymo reikalavimus, turi sudaryti prieš išleisdama obligacijas. Sutartį dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su obligacijų savininkų patikėtiniu sudaro ir ją nutraukia bendrovės vadovas. Santykiai tarp obligacijų savininkų patikėtinio ir bendrovės sutartimi dėl obligacijų savininkų interesų gynimo reguliuojami tiek, kiek jų nereguliuoja šis įstatymas.

6. Sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pasibaigia:

1) kai bendrovė tinkamai įvykdo visus įsipareigojimus obligacijų savininkų naudai;

2) kai viešosios apyvartos tarpininkas netenka viešosios apyvartos tarpininko licencijos ar, šio straipsnio 3 dalyje nurodyti subjektai, netenka teisės verstis analogiška nurodytai šiame įstatyme obligacijų savininkų patikėtinio paslaugų teikimo veikla, įgyja bankrutuojančio ar likviduojamo juridinio asmens teisinį statusą;

3) kitais sutartyje dėl obligacijų savininkų interesų gynimo nustatytais atvejais;

4) kitais šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo nustatytais atvejais.

7. Informacija apie obligacijų savininkų patikėtinį ir sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su juo sudarymą skelbiama bendrovės interneto svetainėje, o jei bendrovė jos neturi – juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame leidinyje viešiesiems pranešimams skelbti.

5 straipsnis. Obligacijų savininkų patikėtinio teisės ir pareigos

1. Obligacijų savininkų patikėtinis turi šias teises:

1) gauti iš bendrovės obligacijų savininkų sąrašą;

2) gauti iš bendrovės sprendimo išleisti obligacijas kopiją;

3) vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi, susipažinti su bendrovės ir obligacijų savininkų jam priskirtoms funkcijoms atlikti reikalingais kitais dokumentais ir informacija bei gauti jų kopijas;

4) turėdamas obligacijų savininkų susirinkimo pritarimą, sudaryti sutartis su trečiaisiais asmenimis, kai tai būtina tinkamam obligacijų savininkų interesų gynimui užtikrinti;

5) kreiptis į teismą, kad būtų apgintos obligacijų savininkų teisės.

2. Obligacijų savininkų patikėtinis privalo:

1) imtis priemonių, kad būtų laikomasi bendrovės priimtų įsipareigojimų obligacijų savininkams;

2) šaukti obligacijų savininkų susirinkimus;

3) paskelbti apie šaukiamus obligacijų savininkų susirinkimus šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka;

- 4) teikti dokumentus ir informaciją obligacijų savininkų susirinkimui;
 - 5) teikti obligacijų savininkų susirinkimui, kuriame sprendžiamas klausimas dėl pritarimo bendrovės siūlomoms bendrovės neįvykdytų įsipareigojimų obligacijų savininkams vykdymo priemonėms, rekomendacinio pobūdžio išvadą, kurioje pateikiama motyvuota nuomonė pritarti arba nepritarti bendrovės siūlomoms bendrovės neįvykdytų įsipareigojimų obligacijų savininkams vykdymo priemonėms;
 - 6) vykdyti obligacijų savininkų susirinkimo priimtus sprendimus;
 - 7) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo obligacijos savininko (savininkų) prašymo dėl informacijos pateikimo gavimo dienos neatlygintinai pateikti su jų interesų gynimu susijusią informaciją apie bendrovę, obligacijų emisiją ir kitą su šia emisija susijusią informaciją, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytas išimtis;
 - 8) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo obligacijos savininko (savininkų) prašymo dėl sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pateikimo gavimo dienos neatlygintinai pateikti šios sutarties kopiją obligacijos savininkui (savininkams);
 - 9) teikti obligacijų savininkui (savininkams) kitą su jų interesų gynimu susijusią informaciją;
 - 10) ne vėliau kaip kitą darbo dieną informuoti bendrovę, kad jis neteko viešosios apyvartos tarpininko licencijos, šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyti subjektai, neteko teisės verstis analogiška nurodytai šiame įstatyme obligacijų savininkų patikėtinio paslaugų teikimo veikla, įgijo bankrutuojančio ar likviduojamo juridinio asmens teisinį statusą.
3. Obligacijų savininkų patikėtinis privalo vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti obligacijų savininkų interesams, ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks prieštaravimas yra, taip pat nesiimti veiksmų, kuriais būtų pažeidžiami obligacijų savininkų interesai ar kiltų grėsmė, kad bendrovės prisiimti įsipareigojimai obligacijų savininkams nebūs įvykdyti. Obligacijų savininkų patikėtinis privalo raštu pranešti bendrovei ir obligacijų savininkams apie galimo interesų konflikto situacijos aplinkybes ir nurodyti jų pobūdį ir, jei įmanoma, svarbą.
4. Obligacijų savininkų patikėtinis obligacijų savininkų vardu ir naudai turi teisę įgyvendinti įkaito turėtojo ir hipotekos kreditoriaus teises, kai bendrovės išleidžiamos obligacijos yra užtikrintos atitinkamai turto įkeitimu ar hipoteka. Bendrovei neįvykdžius prievolių ar jų dalies, kurių įvykdymas buvo užtikrintas atitinkamai turto įkeitimu ar hipoteka, iš bendrovės ir (ar) trečiųjų asmenų gautas lėšas ir (ar) kitą turtą obligacijų savininkų patikėtinis privalo perduoti obligacijų savininkams.
5. Obligacijų savininkų patikėtinis, šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytu atveju gavęs obligacijos savininko (savininkų) prašymą pateikti informacijos, jos neteikia ta apimtimi, kuria ši informacija yra konfidenciali ar joje yra bendrovės komercinę (gamybinę) paslaptį sudarančios informacijos, taip pat gali šios informacijos neteikti, kai prašymas nėra pagrįstas. Apie atsisakymą teikti informaciją ar tam tikrą jos dalį obligacijų savininkų patikėtinis per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos raštu informuoja prašymą pateikusį obligacijos savininką (savininkus), motyvuotai nurodant atsisakymo tenkinti prašymą priežastis.
6. Obligacijų savininkų patikėtinis turi ir kitų šio įstatymo ir su juo pasirašytoje sutartyje dėl obligacijų savininkų interesų gynimo nustatytų teisių ir pareigų.

6 straipsnis. Obligacijų savininkų teisės ir pareigos

1. Obligacijų savininkai turi šias teises:
 - 1) dalyvauti obligacijų savininkų susirinkimuose;
 - 2) balsuoti obligacijų savininkų susirinkimuose;
 - 3) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka inicijuoti obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimą;
 - 4) šio įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka priimti sprendimą sušaukti obligacijų savininkų susirinkimus;

5) gauti iš obligacijų savininkų patikėtinio informacijos, susijusios su obligacijų savininkų interesų gynimu, apie bendrovę, jos išleistą obligacijų emisiją ir kitos su emisija ir interesų gynimu susijusios informacijos, išskyrus šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nustatytas išimtis;

6) gauti iš obligacijų savininkų patikėtinio sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo kopiją.

2. Obligacijos savininkas, iš obligacijų savininkų patikėtinio negavęs šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytos informacijos apie bendrovę ir jos išleistą obligacijų emisiją per šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytą terminą, turi teisę prašyti bendrovės pateikti jam šiame prašyme nurodytą informaciją, išskyrus atvejus, kai obligacijų savininkas gavo obligacijų savininko patikėtinio motyvuotą raštišką atsakymą, kuriuo atsisakoma pateikti šią informaciją.

3. Obligacijos savininkas, iš obligacijų savininkų patikėtinio negavęs sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo kopijos per šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 8 punkte nurodytą terminą, turi teisę prašyti ir gauti iš bendrovės sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo kopiją.

4. Obligacijų savininkai turi ir kitų šiame įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Akcinių bendrovių įstatyme ir kituose obligacijų savininkų teises reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytų teisių, taip pat sprendime išleisti obligacijas nurodytų teisių.

5. Obligacijos savininko pareigas nustato sprendimas išleisti obligacijas.

7 straipsnis. Obligacijų savininkų susirinkimo kompetencija

1. Obligacijų savininkų susirinkimas priima sprendimus:

1) nušalinti obligacijų savininkų interesus ginantį obligacijų savininkų patikėtinį ir paskirti naują obligacijų savininkų patikėtinį, atitinkantį šio įstatymo reikalavimus, kartu įpareigoti bendrovę nutraukti su nušalintuoju obligacijų savininkų patikėtiniu sudarytą sutartį ir sudaryti sutartį dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su šiame sprendime nurodytu nauju obligacijų savininkų patikėtiniu;

2) nurodyti jų interesus ginančiam obligacijų savininkų patikėtiniui, kad bendrovės padarytas pažeidimas yra neesminis, todėl nėra būtinybės imtis priemonių ginant obligacijų savininkų teises;

3) pritarti bendrovės siūlomoms priimtų, bet neįvykdytų įsipareigojimų obligacijų savininkams vykdymo priemonėms;

4) nustatyti, kokią informaciją periodiškai arba obligacijų savininkų prašymu patikėtinis privalo teikti obligacijų savininkų susirinkimams, taip pat šios informacijos pateikimo tvarką;

5) priimti kitus šiame įstatyme obligacijų savininkų susirinkimo kompetencijai priskirtus sprendimus.

2. Obligacijų savininkų susirinkimas šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą sprendimą gali priimti, jei raštu yra gautas šiuo sprendimu skiriamo naujojo obligacijų savininkų patikėtinio rašytinis sutikimas. Sprendime turi būti nurodytas obligacijų savininkų susirinkimo įgaliotas asmuo, kuris per sprendime nurodytą terminą informuoja bendrovę apie obligacijų savininkų susirinkimo priimtą sprendimą, išskyrus atvejus, kai obligacijų savininkų susirinkime dalyvauja bendrovės vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

3. Obligacijų savininkų susirinkimas gali spręsti ir kitus su obligacijų savininkų interesų gynimu susijusius klausimus.

8 straipsnis. Obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimas

1. Obligacijų savininkų susirinkimo iniciatyvos teisę turi obligacijų savininkų patikėtinis, obligacijų savininkai, kuriems priklauso ne mažiau kaip 1/10 balsavimo teisę obligacijų savininkų susirinkime suteikiančių tos pačios emisijos obligacijų, ir bendrovė.

2. Obligacijų savininkų susirinkimas šaukiamas obligacijų savininkų patikėtinio sprendimu, išskyrus šiame įstatyme nustatytus atvejus.

3. Obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimo iniciatoriai, išskyrus atvejus, kai iniciatorius yra obligacijų savininkų patikėtinis, obligacijų savininkų patikėtiniui pateikia paraišką, kurioje turi

būti pateikti pasiūlymai dėl susirinkimo darbotvarkės, siūlomi sprendimų darbotvarkės klausimais projektai, reikalingi sprendimui dėl obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimo priimti.

4. Obligacijų savininkų patikėtinis per 5 darbo dienas nuo paraiškos dėl obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimo gavimo dienos turi priimti sprendimą sušaukti obligacijų savininkų susirinkimą. Obligacijų savininkų susirinkimą sušaukti neprivaloma, jei paraiška neatitinka visų šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų. Obligacijų savininkų patikėtinis ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo paraiškos dėl obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimo gavimo dienos turi raštu informuoti obligacijų savininkų susirinkimo iniciatorių apie atsisakymą sušaukti obligacijų savininkų susirinkimą ir, motyvuotai nurodyti paraiškos trūkumus bei informuoti obligacijų savininkų susirinkimo iniciatoriaus teisę pateikti patikslintą paraišką.

5. Obligacijų savininkų susirinkimas šaukiamas obligacijų savininkų, kuriems priklauso daugiau kaip 1/10 balsavimo teisę obligacijų savininkų susirinkime suteikiančių tos pačios emisijos obligacijų, rašytiniu sprendimu, kai:

1) obligacijų savininkų susirinkimas nušalino obligacijų savininkų patikėtinį, o bendrovė nesudarė sutarties su obligacijų savininkų susirinkimo sprendime nurodytu nauju obligacijų savininkų patikėtiniu;

2) obligacijų savininkų patikėtinis, gavęs obligacijų savininkų susirinkimo iniciatyvos teisę turinčių asmenų paraišką dėl obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimo, per 5 darbo dienas nuo jos gavimo dienos nepriėmė sprendimo sušaukti obligacijų savininkų susirinkimą, išskyrus atvejus, kai paraiška neatitiko visų šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

6. Jeigu šio straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais obligacijų savininkai nepriėmė sprendimo sušaukti obligacijų savininkų susirinkimo per 10 darbo dienų nuo obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimo iniciatorių paraiškos dėl obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimo pateikimo dienos, obligacijų savininkų susirinkimas gali būti šaukiamas bendrovės valdybos (jei ji nesudaroma – bendrovės vadovo) rašytiniu sprendimu.

7. Kai obligacijų savininkų susirinkimas šaukiamas obligacijų savininkų, kuriems priklauso daugiau kaip 1/10 balsavimo teisę obligacijų savininkų susirinkime suteikiančių tos pačios emisijos obligacijų, rašytiniu sprendimu arba bendrovės valdybos (jei ji nesudaroma – bendrovės vadovo) rašytiniu sprendimu, šio straipsnio 3 dalyje nurodyta paraiška teikiama atitinkamai obligacijų savininkams arba bendrovei, išskyrus atvejus, kai obligacijų savininkų susirinkimo iniciatorius ir sprendimą dėl obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimo, priimančias subjektas sutampa.

8. Obligacijų savininkų susirinkimas gali būti šaukiamas nesilaikant šiame įstatyme nustatytų terminų, jeigu visi tos pačios obligacijų emisijos obligacijų savininkai, kuriems priklausančios obligacijos suteikia balsavimo teisę obligacijų savininkų susirinkime, su tuo pasirašytinai sutinka.

9 straipsnis. Informavimas apie šaukiamą obligacijų savininkų susirinkimą

1. Subjektas, priėmęs sprendimą sušaukti obligacijų savininkų susirinkimą, išskyrus atvejus, kai susirinkimas šaukiamas obligacijų savininkų patikėtinio sprendimu arba kai esamas obligacijų savininkų patikėtinis yra nušalintas, pateikia obligacijų savininkų patikėtiniui informaciją, reikalingą pranešimui apie obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimą parengti. Tuo atveju, kai obligacijų savininkų patikėtinis yra nušalintas, informacija, reikalinga pranešimui apie obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimą parengti, pateikiama subjekto, priėmusio sprendimą sušaukti obligacijų savininkų susirinkimą, įgaliotam asmeniui.

2. Obligacijų savininkų patikėtinis arba subjekto, priėmusio sprendimą sušaukti obligacijų savininkų susirinkimą, įgaliotas asmuo, kai esamas obligacijų savininkų patikėtinis yra nušalintas, apie obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimą paskelbia bendrovės interneto svetainėje, o jei bendrovė jos neturi – juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame leidinyje viešiemis pranešimams skelbti ne vėliau kaip likus 15 darbo dienų iki obligacijų savininkų susirinkimo dienos. Jei obligacijų savininkas šios dalies pirmajame sakinyje nurodytam asmeniui yra išreiškęs pageidavimą pranešimą apie obligacijų savininkų susirinkimo sušaukimą gauti elektroniniu paštu ir yra nurodęs gavėjo elektroninio pašto adresą, pranešimas papildomai išsiunčiamas jo

nurodytu elektroninio pašto adresu ne vėliau kaip likus 15 darbo dienų iki obligacijų savininkų susirinkimo dienos. Informacija apie šaukiamą obligacijų savininkų susirinkimą skelbiama visą laikotarpį nuo pranešimo apie šaukiamą obligacijų savininkų susirinkimą paskelbimo obligacijų savininkams dienos iki obligacijų savininkų susirinkimo dienos. Pranešime apie šaukiamą obligacijų savininkų susirinkimą turi būti nurodytas bendrovės pavadinimas, buveinė, juridinio asmens kodas, obligacijų emisijos kodas, obligacijų savininkų susirinkimo vieta, data, laikas ir susirinkimo darbotvarkė.

3. Obligacijų savininkų patikėtinis visą laikotarpį, prasidedantį ne vėliau kaip nuo pranešimo apie šaukiamą obligacijų savininkų susirinkimą paskelbimo obligacijų savininkams dienos, turi iki obligacijų savininkų susirinkimo dienos savo interneto svetainėje, jei tokią turi, skelbti informaciją apie šaukiamą obligacijų savininkų susirinkimą. Jei obligacijų savininkų patikėtinis neturi interneto svetainės, pranešimas apie šaukiamą obligacijų savininkų susirinkimą skelbiamas sutartyje su obligacijų patikėtinio nurodytoje interneto svetainėje.

10 straipsnis. Obligacijų savininkų susirinkimo sprendimų priėmimas ir paskelbimas

1. Dalyvauti obligacijų savininkų susirinkime turi teisę tos pačios obligacijų emisijos obligacijų savininkai ir obligacijų savininkų patikėtinis. Obligacijų savininkų susirinkime taip pat turi teisę dalyvauti bendrovės vadovas ar jo įgaliotas asmuo, išskyrus atvejus, kai tam prieštarauja obligacijų savininkai, kuriems priklauso ne mažiau kaip 1/10 balsavimo teisę obligacijų savininkų susirinkime suteikiančių tos pačios emisijos obligacijų.

2. Obligacijų savininkų susirinkimas gali vykti ir obligacijų savininkai jame dalyvauti ir balsuoti gali naudodamiesi elektroninių ryšių priemonėmis. Tam, kad obligacijų savininkai galėtų dalyvauti ir balsuoti obligacijų savininkų susirinkime elektroninių ryšių priemonėmis, gali būti taikomi tik tie elektroninių ryšių priemonių naudojimo reikalavimai ir apribojimai, kurie yra būtini obligacijų savininkų tapatybei nustatyti ir perduodamos informacijos saugumui užtikrinti, ir tik tuo atveju, kai jie yra proporcingi šiems tikslams pasiekti.

3. Obligacijų savininkų susirinkime viena turima obligacija suteikia vieną balsą.

4. Obligacijų savininkų susirinkimas laikomas įvykusi, jei jame dalyvauja obligacijų savininkai, kuriems priklauso daugiau kaip 1/2 balsavimo teisę obligacijų savininkų susirinkime suteikiančių tos pačios emisijos obligacijų. Nustačius, kad kvorumas yra, laikoma, kad jis yra viso susirinkimo metu. Jeigu kvorumo nėra, susirinkimas laikomas neįvykusi ir šaukiamas pakartotinis obligacijų savininkų susirinkimas. Pakartotiniam obligacijų savininkų susirinkimui kvorumo reikalavimas netaikomas. Pakartotinis obligacijų savininkų susirinkimas šaukiamas ne anksčiau kaip praėjus 5 darbo dienoms ir ne vėliau kaip praėjus 10 darbo dienų nuo neįvykusio obligacijų savininkų susirinkimo dienos. Apie pakartotinį obligacijų savininkų susirinkimą obligacijų savininkams turi būti pranešta šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatyto būdu ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki pakartotinio obligacijų savininkų susirinkimo. Šaukiant pakartotinį obligacijų savininkų susirinkimą taip pat atitinkamai taikomos šio įstatymo 8 straipsnio 8 dalis ir 9 straipsnio 3 dalis.

5. Obligacijų savininkų susirinkimui pirmininkauja obligacijų savininkų patikėtinis, jeigu obligacijų savininkų susirinkimas nenusprendžia kitaip. Obligacijų savininkų susirinkimas taip pat turi išrinkti obligacijų savininkų susirinkimo sekretorių. Visi obligacijų savininkų susirinkimai turi būti protokoluojami. Protokolas surašomas 2 egzemplioriais ir pasirašomas obligacijų savininkų susirinkimo pirmininko ir obligacijų savininkų susirinkimo sekretoriaus. Vienas protokolo egzempliorius skirtas obligacijų savininkų patikėtinio, o kitas perduodamas bendrovei.

6. Obligacijų savininkų susirinkimo sprendimas laikomas priimtu, kai už jį gauta daugiau obligacijų savininkų susirinkime dalyvaujančių ir balsavimo teisę turinčių obligacijų savininkų balsų negu prieš jį, išskyrus atvejus, kai šis įstatymas nustato didesnę daugumą.

7. Obligacijų savininkų susirinkimo sprendimas dėl klausimo, nustatyto šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte, turi būti priimamas ne mažiau kaip 3/4 susirinkime dalyvaujančių ir balsavimo teisę turinčių obligacijų savininkų balsų dauguma.

8. Obligacijų savininkų susirinkimo sprendimai yra privalomi visiems tos pačios emisijos obligacijų savininkams, išskyrus atvejus, kai obligacijų savininkų susirinkimo sprendime yra nurodyti įpareigojimai obligacijų savininkų patikėtiniui atlikti tam tikrus veiksmus.

9. Obligacijų savininkų patikėtinis obligacijų savininkų susirinkimo sprendimus turi paskelbti savo interneto svetainėje ta apimtimi, kuria šiuose sprendimuose nėra konfidencialios informacijos. Jei obligacijų savininkų patikėtinis neturi interneto svetainės, jis turi sudaryti galimybę obligacijų savininkams susipažinti su obligacijų savininkų susirinkimo sprendimais obligacijų savininkų patikėtinio buveinėje.

10. Ginčai dėl obligacijų savininkų susirinkimo sprendimų sprendžiami teisme. Ieškinį dėl obligacijų savininkų susirinkimo sprendimų negaliojimo gali pareikšti obligacijų savininkų patikėtinis, bendrovė ar bet kuris tos emisijos obligacijų savininkas, jeigu kyla įtarimų, kad sprendimo turinys ir (ar) forma, ir (ar) priėmimo procedūra prieštarauja įstatymų nuostatoms, reglamentuojančioms atitinkamai obligacijų savininkų susirinkimo sprendimų turinį ir (ar) formą, ir (ar) priėmimo procedūrą ar pažeidžia teisėtus obligacijų savininkų interesus. Tokiems ieškiniams nustatomas 20 darbo dienų ieškinio senaties terminas nuo dienos, kurią ieškovas sužinojo ar turėjo sužinoti ginčijamą sprendimą.

11 straipsnis. Obligacijų savininkų patikėtinio suteiktų paslaugų apmokėjimas

Bendrovė obligacijų savininkų patikėtiniui moka sutartyje dėl obligacijų savininkų interesų gynimo nurodyto dydžio atlygį. Atlygis obligacijų savininkų patikėtiniui mokamas iki sprendime išleisti obligacijas nurodytų įsipareigojimų visiško įvykdymo dienos, išskyrus atvejus, kai sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pasibaigia anksčiau.

12 straipsnis. Atsiskaitymai, bendrovei neišpirkus obligacijų ir (ar) nesumokėjus palūkanų

1. Bendrovei laiku neišpirkus obligacijų, visi atsiskaitymai su obligacijų savininkais atliekami per depozitinę obligacijų savininkų patikėtinio sąskaitą.

2. Bendrovei laiku neišpirkus obligacijų ir (ar) nesumokėjus palūkanų, obligacijų savininkų patikėtinis turi pirmumo teisę iš bendrovės jam pervedamų sumų, skirtų atsiskaityti su obligacijų savininkais proporcingai jų turimų neišpirktų obligacijų nominaliai vertei, padengti ginant obligacijų savininkų interesus patirtas būtinasias ir dokumentais pagrįstas išlaidas. Obligacijų savininkų patikėtinis šias išlaidas iš obligacijų savininkams mokėtinų sumų gali išskaičiuoti po to, kai jas savo sprendimu patvirtina obligacijų savininkų susirinkimas. Jei obligacijų savininkų susirinkimas per 40 darbo dienų nuo viešo paskelbimo apie šaukiamą obligacijų savininkų susirinkimą, į kurio darbotvarkę įtrauktas obligacijų savininkų patikėtinio išlaidų patvirtinimo klausimas, obligacijų savininkų patikėtinio patirtų išlaidų nepatvirtina, obligacijų savininkų patikėtinis turi teisę kreiptis į teismą dėl šių išlaidų patvirtinimo.

3. Teismų sprendimai dėl atsiskaitymo su obligacijų savininkais vykdomi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

13 straipsnis. Bendrovės pareigos, susijusios su obligacijų patikėtinio veikla

1. Bendrovė turi gauti obligacijų savininkų susirinkimo pritarimą dėl bendrovės siūlomų ir priimtų, bet neįvykdytų įsipareigojimų obligacijų savininkams vykdymo priemonių.

2. Obligacijų savininkų patikėtinio raštišku prašymu bendrovė ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos turi sudaryti galimybę obligacijų savininkų patikėtiniui susipažinti su dokumentais ir informacija, reikalingais obligacijų savininkų interesams užtikrinti, jeigu šie dokumentai ir informacija nesusiję su bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi, taip pat gauti šių dokumentų kopijas. Obligacijų savininkų patikėtinis su bendrovės konfidencialia informacija turi teisę susipažinti tik pasirašęs pasižadėjimą neatskleisti šios informacijos.

3. Bendrovės dokumentai, jų kopijos ar kita informacija obligacijų savininkų patikėtiniui turi būti pateikiama neatlygintinai.

4. Bendrovė turi gauti obligacijų savininkų susirinkimo sutikimą dėl sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pabaigos, kai sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pasibaigia bendrovės iniciatyva. Šiuo atveju obligacijų savininkų susirinkimo sutikimas turi būti gautas ir sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su nauju obligacijų savininkų patikėtiniu turi būti sudaryta iki sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su ankstesniu obligacijų savininkų patikėtiniu pabaigos dienos. Sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su nauju obligacijų savininkų patikėtiniu sudaroma ne mažiau palankiomis obligacijų savininkams sąlygomis nei su ankstesniu obligacijų savininkų patikėtiniu. Ši sutartis įsigalioja iš karto baigus galioti sutarčiai su ankstesniu obligacijų savininkų patikėtiniu.

5. Paaiškėjus, kad obligacijų savininkų patikėtinis nebeatitinka šiame įstatyme nustatytų reikalavimų arba jis įgijo bankrutuojančio ar likviduojamo juridinio asmens statusą, taip pat sutarčiai dėl obligacijų savininkų interesų gynimo pasibaigus obligacijų savininkų patikėtinio iniciatyva bendrovė per 5 darbo dienas nuo šių aplinkybių paaiškėjimo turi sudaryti sutartį dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su nauju obligacijų savininkų patikėtiniu. Ši sutartis sudaroma ne mažiau palankiomis obligacijų savininkams sąlygomis nei su ankstesniu obligacijų savininkų patikėtiniu.

6. Obligacijų savininkų susirinkimui įpareigojus bendrovę nutraukti su obligacijų savininkų patikėtiniu sudarytą sutartį ir sudaryti sutartį dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su šiame sprendime nurodytu kitu asmeniu, sutartis su nušalintu obligacijų savininkų patikėtiniu turi būti nutraukta ir su obligacijų savininko susirinkimo siūlomą obligacijų savininkų patikėtiniu sudaryta ne vėliau kaip kitą darbo dieną obligacijų emisiją išleidusiai bendrovei gavus rašytinį pranešimą dėl obligacijų savininkų susirinkimo priimto sprendimo, išskyrus atvejus, kai obligacijų savininkų susirinkime dalyvavo bendrovės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kai obligacijų savininkų susirinkime dalyvavo bendrovės vadovas ar jo įgaliotas asmuo, sutartis su nušalintu obligacijų savininkų patikėtiniu turi būti nutraukta ir su obligacijų savininkų susirinkimo siūlomą obligacijų savininkų patikėtiniu sudaryta ne vėliau kaip kitą darbo dieną po obligacijų savininkų susirinkimo dienos. Naujam obligacijų savininkų patikėtiniui mokamo atlygio dydis negali viršyti nušalintam obligacijų savininkų patikėtiniui bendrovės mokėto atlygio dydžio, išskyrus atvejus, kai tam pritaria bendrovė. Sutartis dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su nauju obligacijų savininkų patikėtiniu sudaroma ne mažiau palankiomis obligacijų savininkams sąlygomis nei su ankstesniu obligacijų savininkų patikėtiniu.

7. Bendrovė, šio straipsnio 4-6 dalyse nurodytais atvejais, informaciją apie naują obligacijų savininkų patikėtinį ir sutarties dėl obligacijų savininkų interesų gynimo su juo sudarymą paskelbia savo interneto svetainėje, o jei bendrovė jos neturi – juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame leidinyje viešioms pranešimams skelbti.

8. Už šiame straipsnyje nurodytų sąlygų laikymąsi atsako bendrovės vadovas.

14 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

Šio įstatymo nuostatos taikomos bendrovėms, kurios sprendimą dėl obligacijų emisijos išleidimo priėmė po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

2016-02-08

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktorė

Lina Joloseviciūtė

2016-02-26

23

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835
55 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m.

Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„55 straipsnis. Obligacijos

1. Bendrovės obligacija yra terminuotas ne nuosavybės vertybinis popierius, pagal kurį bendrovė, išleidžianti obligacijas, tampa obligacijos savininko skolininke ir prisiima įsipareigojimus obligacijos savininko naudai. Šie įsipareigojimai turi būti nurodyti sprendime išleisti obligacijas.

2. Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendime išleisti obligacijas turi būti nurodyta obligacijos nominali vertė, metinių palūkanų dydis arba šio dydžio apskaičiavimo tvarka, palūkanų mokėjimo tvarka, fiksuota obligacijos išpirkimo data, nuo kurios obligacijos savininkas įgyja teisę gauti iš bendrovės pinigų sumą, kurią sudaro obligacijos nominali vertė ir metinės palūkanos.

3. Tos pačios emisijos obligacijos jų savininkams suteikia vienodas teises.

4. Sprendimą išleisti obligacijas priima visuotinis akcininkų susirinkimas paprasta balsų dauguma. Įstatuose gali būti numatyta, kad sprendimą išleisti obligacijas priima valdyba (jei valdyba nesudaroma – bendrovės vadovas). Sprendimas išleisti konvertuojamąsias obligacijas priimamas šio Įstatymo 56 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Obligacijų savininkas turi tokias pat teises kaip ir kiti bendrovės kreditoriai.

6. Tais atvejais, kai taikomas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymas (toliau – Akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymas), bendrovė prieš išleisdama obligacijas turi sudaryti sutartį su obligacijų savininkų patikėtiniu. Šiais atvejais obligacijų savininkų interesų gynimą santykiuose su bendrove reguliuoja Akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymas ir šis Įstatymas.

7. Obligacijų savininkas (savininkai) turi teisę duoti paprastos rašytinės formos įgaliojimą kitam asmeniui jo (jų) vardu atlikti veiksmus, susijusius su įgaliojimą davusių obligacijų savininko (savininkų) interesų gynimu santykiuose su bendrove ir su obligacijų savininkų patikėtiniu.

8. Bendrovė ir (ar) tretieji asmenys obligacijų savininkui tiesiogiai ar, kai taikomas Akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymas, obligacijų savininkų naudai per obligacijų savininkų patikėtinį gali užtikrinti bendrovės prievolių, atsirandančių dėl obligacijų išleidimo, įvykdymą.

9. Jeigu obligacijos savininkas per 3 metus nuo sprendime išleisti obligacijas nurodytos obligacijų išpirkimo datos nepateikia reikalavimo išpirkti obligaciją, obligacijos savininkas praranda šio reikalavimo teisę.

10. Obligacijos yra nematerialios ir fiksuojamos įrašais jų savininkų asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose. Obligacijų ir jų apyvartos apskaitai taikomi nematerialioms akcijoms nustatyti reikalavimai.

11. Uždarosios akcinės bendrovės obligacijas, išskyrus konvertuojamąsias obligacijas, gali siūlyti viešai, jei laikomasi šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų. Uždarosios akcinės bendrovės

obligacijų, įskaitant konvertuojamąsias obligacijas, siūlymui šio Įstatymo 2 straipsnio 4 dalies nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

12. Viešai siūlyti obligacijas gali uždaroji akcinė bendrovė, kurios paskutinių finansinių metų, einančių prieš finansinius metus, kuriais priimtas sprendimas išleisti obligacijas, metinių finansinių ataskaitų rinkinys yra audituotas, ir tik po to, kai ji:

1) sudarė sutartį su finansinių priemonių asmeninių sąskaitų tvarkytoju dėl viešai siūlomų vertybinių popierių (obligacijų) vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo;

2) paskelbė vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka parengtą ir patvirtintą prospektą ar parengė šio įstatymo 78 straipsnio 2 dalyje nurodytą informacinį dokumentą apie bendrovę ir jos siūlomą obligacijų emisiją tais atvejais, kai vieną iš šių dokumentų privalu rengti ar skelbti.

13. Uždarosios akcinės bendrovės, kuri obligacijas siūlo viešai, metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditas yra privalomas iki finansinių metų, kuriais įvykdyti visi įsipareigojimai obligacijų savininkams.

14. Viešai siūlomų obligacijų sąskaitos tvarkomos vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininko ir viešo vertybinių popierių siūlymo sąvokos šiame Įstatyme yra suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžiamos Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme. Obligacijų savininkų patikėtinio sąvoka šiame Įstatyme yra suprantama taip, kaip ji yra apibrėžiama Akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatyme.“

2 straipsnis. 78 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 78 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu akcinės bendrovės išleidžiamų perleidžiamųjų vertybinių popierių ar uždarosios akcinės bendrovės obligacijų viešas platinimas nepatenka į vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų reguliavimo sritį ir šių vertybinių popierių bendra pardavimo vertė viršija 100 tūkstančių eurų per 12 mėnesių laikotarpį, prieš viešą jų platinimą turi būti parengtas informacinis dokumentas, kuriame nurodoma informacija apie akcinę bendrovę ir siūlomus perleidžiamuosius vertybinius popierius arba uždarąją akcinę bendrovę ir siūlomas obligacijas, ir sudaryta galimybė su juo susipažinti vertybinių popierių įsigyti ketinantiems asmenims. Lietuvos bankas detalizuoja informacinio dokumento turinį ir nustato atvejus, kada šio dokumento parengti nereikalaujama.“

3 straipsnis. Įstatymo taikymas

Šio įstatymo nuostatos taikomos akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kurios sprendimą dėl obligacijų emisijos išleidimo priėmė po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Evaldas Gustas
2016-01-22

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktore

Lina Lukoševičiūtė

2016-01-26

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835
55 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„55 straipsnis. Obligacijos

1. Bendrovės obligacija yra terminuotas ne nuosavybės vertybinis popierius, pagal kurį bendrovė, išleidžianti obligacijas, tampa obligacijos savininko skolininke ir prisiima įsipareigojimus obligacijos savininko naudai. Šie įsipareigojimai turi būti nurodyti sprendime išleisti obligacijas ir obligacijų pasirašymo sutartyje.

2. Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendime išleisti obligacijas ir obligacijų pasirašymo sutartyje turi būti nurodyta obligacijos nominali vertė, metinių palūkanų dydis **arba šio dydžio apskaičiavimo tvarka, palūkanų mokėjimo tvarka**, fiksuota obligacijos išpirkimo data, nuo kurios obligacijos savininkas įgyja teisę gauti iš bendrovės pinigų sumą, kurią sudaro obligacijos nominali vertė ir metinės palūkanos.

3. Tos pačios emisijos obligacijos jų savininkams suteikia vienodas teises.

4. Sprendimą išleisti obligacijas priima visuotinis akcininkų susirinkimas paprasta balsų dauguma. Įstatuose gali būti numatyta, kad sprendimą išleisti obligacijas priima valdyba (jei valdyba nesudaroma – bendrovės vadovas). Sprendimas išleisti konvertuojamąsias obligacijas priimamas šio Įstatymo 56 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Obligacijų savininkas turi tokias pat teises kaip ir kiti bendrovės kreditoriai.

6. **Tais atvejais, kai taikomas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymas (toliau – Akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymas),** Akeinė bendrovė prieš išleisdama viešai platinamas obligacijas turi sudaryti sutartį su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininku **obligacijų savininkų patikėtiniu**. Šia sutartimi vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas įsipareigoja ginti tam tikros emisijos obligacijų savininkų interesus santykiuose su akeine bendrove, o akeinė bendrovė įsipareigoja jam už tai atlyginti. Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas privalo taip ginti obligacijų savininkų teises ir teisėtus interesus, kaip jis gintų savo teises ir teisėtus interesus būdamas visų šios emisijos obligacijų savininkas. Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas turi teisę kreiptis į teismą, kad būtų apgintos obligacijų savininkų teisės. Šiais atvejais obligacijų savininkų interesų gynimą santykiuose su bendrove reguliuoja Akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymas ir šis Įstatymas.

7. Daugiau kaip 1/2 vienos konkrečios emisijos obligacijų turintys obligacijų savininkai turi teisę:

1) nušalinti jų interesus ginantį vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininką ir reikalauti, kad akeinė bendrovė sudarytų sutartį su jų siūlomu vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininku;

2) nurodyti jų interesus ginančiam vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkui, kad akeinės bendrovės padarytas pažeidimas, susijęs su viešai platinama konkrečia obligacijų emisija,

yra neesminis ir todėl nereikia tam tikrų veiksmų jų interesams ginti (ši nuostata netaikoma akcinės bendrovės padarytiems pažeidimams, susijusiems su obligacijų išpirkimu ir palūkanų mokėjimu).

7. Obligacijų savininkas (savininkai) turi teisę duoti paprastos rašytinės formos įgaliojimą kitam asmeniui jo (jų) vardu atlikti veiksmus, susijusius su įgaliojimą davusių obligacijų savininko (savininkų) interesų gynimu santykiuose su bendrove ir su obligacijų savininkų patikėtiniu.

8. Tais atvejais, kai akcinės bendrovės išleidžiamos obligacijos yra užtikrintos turto įkeitimu ar hipoteka, įkaito turėtojo teisės visų obligacijų savininkų naudai įgyvendina vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas. ~~Bendrovė ir (ar) Tretieji tretieji~~ asmenys obligacijų savininkui tiesiogiai ar, kai taikomas Akcinių bendrovių ir uždaryjū akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymas, obligacijų savininkų naudai per vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininką obligacijų savininkų patikėtinį gali laiduoti ar garantuoti užtikrinti už akcinės bendrovės prievolių, atsirandančių dėl obligacijų išleidimo, įvykdymą. Šių prievolių ar jų dalies neįvykdžius, gautas iš trečiųjų asmenų lėšas vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas privalo perduoti obligacijų savininkams.

9. Jeigu obligacijos savininkas ar jo vertybinių popierių sąskaitas tvarkantis vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas per 3 metus nuo obligacijų pasirašymo sutartyje sprendime išleisti obligacijas nurodytos obligacijų išpirkimo datos nepateikia reikalavimo išpirkti obligaciją, obligacijos savininkas praranda šio reikalavimo teisę.

10. Obligacijos yra nematerialios ir fiksuojamos įrašais jų savininkų asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose. Obligacijų ir jų apyvartos apskaitai taikomi nematerialioms akcijoms nustatyti reikalavimai.

11. Uždarosioms akcinėms bendrovėms draudžiama Uždarosios akcinės bendrovės obligacijas platinti, išskyrus konvertuojamąsias obligacijas, gali siūlyti viešai, jei laikomasi šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų. Uždarosios akcinės bendrovės obligacijų, įskaitant konvertuojamąsias obligacijas, siūlymui šio Įstatymo 2 straipsnio 4 dalies nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

12. Viešai siūlyti obligacijas gali uždaroji akcinė bendrovė, kurios paskutinių finansinių metų, einančių prieš finansinius metus, kuriais priimtas sprendimas išleisti obligacijas, metinių finansinių ataskaitų rinkinys yra audituotas, ir tik po to, kai ji:

1) sudarė sutartį su finansinių priemonių asmeninių sąskaitų tvarkytoju dėl viešai siūlomų vertybinių popierių (obligacijų) vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo;

2) paskelbė vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka parengtą ir patvirtintą prospektą ar parengė šio įstatymo 78 straipsnio 2 dalyje nurodytą informacinį dokumentą apie bendrovę ir jos siūlomą obligacijų emisiją tais atvejais, kai vieną iš šių dokumentų privalo rengti ar skelbti.

13. Uždarosios akcinės bendrovės, kuri obligacijas siūlo viešai, metinių finansinių ataskaitų rinkinio auditas yra privalomas iki finansinių metų, kuriais įvykdyti visi įsipareigojimai obligacijų savininkams.

14. Viešai siūlomų obligacijų sąskaitos tvarkomos vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininko ir viešo vertybinių popierių siūlymo sąvokos šiame Įstatyme yra suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžiamos Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme. Obligacijų savininkų patikėtinio sąvoka šiame Įstatyme yra suprantama taip, kaip ji yra apibrėžiama Akcinių bendrovių ir uždaryjū akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatyme.“

2 straipsnis. 78 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 78 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Jeigu akcinės bendrovės išleidžiamų perleidžiamųjų vertybinių popierių ar uždarosios akcinės bendrovės obligacijų viešas platinimas nepatenka į vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų reguliavimo sritį ir šių vertybinių popierių bendra pardavimo vertė

viršija 100 tūkstančių eurų per 12 mėnesių laikotarpį, prieš viešą jų platinimą turi būti parengtas informacinis dokumentas, kuriame nurodoma informacija apie akcinę bendrovę ir siūlomus perleidžiamuosius vertybinius popierius **arba uždarają akcinę bendrovę ir siūlomas obligacijas**, ir sudaryta galimybė su juo susipažinti vertybinių popierių įsigyti ketinantiems asmenims. Lietuvos bankas detalizuoja informacinio dokumento turinį ir nustato atvejus, kada šio dokumento parengti nereikalaujama.“

3 straipsnis. Įstatymo taikymas

Šio įstatymo nuostatos taikomos akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kurios sprendimą dėl obligacijų emisijos išleidimo priėmė po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

2016-02-08

Lietuvos Respublikos Ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktorius

Lina Lukoševičiūtė

2016-01-26

28

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VERTYBINIŲ POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023 51 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 51 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„51 straipsnis. Atsakomybė už teisės aktų pažeidimus“.

2. Pakeisti 51 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Poveikio priemonės Finansinių priemonių rinkų įstatymo 94 straipsnyje nustatyta tvarka taikomos už šio įstatymo ar jo pagrindu priimtų teisės aktų ir (arba) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1060/2009 dėl kredito reitingų agentūrų (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1060/2009) nustatytų reikalavimų, arba Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ar šio įstatymo pagrindu priimtuose teisės aktuose viešam vertybinių popierių siūlymui nustatytų sąlygų ir reikalavimų ir (arba) priežiūros institucijos duotų privalomų vykdyti nurodymų nesilaikymą:

- 1) paskelbimas asmens (tarp jų ir emitento), nurodant jo padarytą pažeidimą;
- 2) įspėjimas;
- 3) piniginė bauda.“

2 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) asmenims, organizuojantiems ar įgyvendinantiems vertybinių popierių viešą siūlymą arba prekybą reguliuojamoje rinkoje, jeigu prieš tai nebuvo patvirtintas ir (arba) paskelbtas prospektas arba šių vertybinių popierių viešas siūlymas ar prekyba reguliuojamoje rinkoje yra uždrausti, sustabdyti arba neatitinka šiame įstatyme, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ar šių įstatymų pagrindu priimtuose teisės aktuose viešam vertybinių popierių siūlymui ir įtraukimui į prekybą reguliuojamoje rinkoje nustatytų sąlygų ir reikalavimų – iki viešai siūlytų ar į prekybą reguliuojamoje rinkoje įtrauktų vertybinių popierių bendros nominaliosios vertės dydžio;“.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras
E. Gustas
2016-01-26

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktorė

I. Koseviciūtė
2016-01-26

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VERTYBINIŲ POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023 51 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 51 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„51 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo teisės aktų pažeidimus“.

2. Pakeisti 51 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Poveikio priemonės Finansinių priemonių rinkų įstatymo 94 straipsnyje nustatyta tvarka taikomos už šio įstatymo ar jo pagrindu priimtų teisės aktų ir (arba) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1060/2009 dėl kredito reitingų agentūrų (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1060/2009) nustatytų reikalavimų, arba Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ar šio įstatymo pagrindu priimtuose teisės aktuose viešam vertybinių popierių siūlymui nustatytų sąlygų ir reikalavimų ir (arba) priežiūros institucijos duotų privalomų vykdyti nurodymų nesilaikymą:

- 1) paskelbimas asmens (tarp jų ir emitento), nurodant jo padarytą pažeidimą;
- 2) įspėjimas;
- 3) piniginė bauda.“

2 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnio 1 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) asmenims, organizuojantiems ar įgyvendinantiems vertybinių popierių viešą siūlymą arba prekybą reguliuojamoje rinkoje, jeigu prieš tai nebuvo patvirtintas ir (arba) paskelbtas prospektas arba šių vertybinių popierių viešas siūlymas ar prekyba reguliuojamoje rinkoje yra uždrausti arba, sustabdyti; arba neatitinka šiame įstatyme, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ar šių įstatymų pagrindu priimtuose teisės aktuose viešam vertybinių popierių siūlymui ir įtraukimui į prekybą reguliuojamoje rinkoje nustatytų sąlygų ir reikalavimų – iki viešai siūlytų ar į prekybą reguliuojamoje rinkoje įtrauktų vertybinių popierių bendros nominaliosios vertės dydžio;“.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Ūkio ministras

Evaidas Gustas

2016-02-09

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos
Teisės ir pirkimų departamento
direktorius

Lina Januševičienė

2016-02-26

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2016-02-17 Nr. (1.6.) LT-176
Į 2016-02-08 Nr. (13.2-31)-3-522

Kopija
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ IR UŽDARŲJŲ AKCINIŲ
BENDROVIŲ OBLIGACIJŲ SAVININKŲ INTERESŲ GYNIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
IR KARTU TEIKIAMŲ KITŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi po Ministerijų atstovų 2015 m. gruodžio 29 d. pasitarimo patikslintus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždaryjusių akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau kartu – įstatymų projektai), dėl įstatymų projektų teisinio reguliavimo tikslo, siūlomų teisinio reguliavimo priemonių ir jų pasekmių pastabų ir pasiūlymų neturi, tik atsižvelgiant į įstatymų projektų aiškinamojo rašto 10. punkte pateikiamą informaciją ir siekiant, kad priimti įstatymai įsigaliotų kartu su jiems įgyvendinti reikalingais įgyvendinamaisiais teisės aktais, atkreipia dėmesį, kad būtų tikslinga nustatyti atidėtą įstatymų projektų įsigaliojimo terminą ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte nurodyti, jog Lietuvos bankas iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Dalia Baležentė, (8 5) 266 2882, el. p. dalia.balezente@tm.lt
Dalia Simutienė, (8 5) 266 2923, el. p. dalia.simutiene@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**EUROPOS TEISĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 23-7A, LT- 01402 Vilnius, tel. 8 706 63 687, faks. 8 706 63 679,
el. p. etd@etd.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188600362

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai

2015-10-01 Nr. NR-804
į 2015-09-16 Nr. (13.2-31)-3-4877

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ IR UŽDARŲJŲ AKCINIŲ
BENDROVIŲ OBLIGACIJŲ SAVININKŲ INTERESŲ GYNIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO IR JŲ LYDINČIŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ**

Išnagrinėję 2015 m. rugsėjo 19 d. Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos pateiktus derinti Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždaryjusių akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 46 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo "Dėl patobulintų Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždaryjusių akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 46 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui" projektą (toliau kartu – Projektai), teikiame pastabas.

Dar kartą¹ atkreipiame Įstatymo projekto rengėjų dėmesį į tai, kad Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje nustatytas itin siauras Lietuvos subjektų, galinčių teikti obligacijų savininkų patikėtinio paslaugas, ratas. Reikalavimas ūkio subjektui, minėtų paslaugų teikimui, būti atitinkamos teisinės formos ir veikti tik atitinkamos specializacijos srityje, manytume, iš esmės riboja kitų ūkio subjektų, turinčių panašią specializaciją ir galinčių užtikrinti obligacijų savininkų teises ir interesus, galimybes teikti obligacijų savininkų patikėtinio paslaugas. Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktuose siūloma apibrėžti išsamius reikalavimus obligacijų savininko patikėtinio veiklos vykdymui, manytume, kad aiškinamajame rašte nurodyti argumentai nepagrindžia paslaugų teikimo ribojimo proporcingumo.

Pastabų kitiems Projektams, pagal kompetenciją, neturime.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Karolis Dieninis

Ričard Dzikovič, tel. 8 706 68 082, el. p. ricard.dzikovic@etd.lt, etd@etd.lt;

¹ Taip pat žiūrėti Europos teisės departamento 2014 m. rugsėjo 10 d. išvadą Nr. 728 dėl Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekto;

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ IR UŽDARŲJŲ AKCINIŲ
BENDROVIŲ OBLIGACIJŲ SAVININKŲ INTERESŲ GYNIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO
NR. VIII-1835 55 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023 46 IR
47 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
(Nr. 15-0595-01-I, 15-0594-01-I, 15-0593-01-I) (Nr. 15-9977(3))**

201-12-~~22~~ Nr. NV- *4146*

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždaryjū akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekto (toliau – Projektas), Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 46 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VPĮ projektas) ir juos lydinčio Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekte siūlytina atskleisti Projekto 5 straipsnio 2 dalies 5 punkto nuostatos pridėtinę vertę (ar tokia išvada teikiamas pritarimas arba nepritarimas bendrovės siūlomoms bendrovės neįvykdytų įsipareigojimų obligacijų savininkams vykdymo priemonėms būtų privalomas obligacijų savininkų susirinkimui). Kitu atveju šios nuostatos siūlytina atsisakyti.

2. Kaip jau buvo pažymėta Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento parengtų pasiūlymų dėl Vyriausybės teisėkūros tobulinimo, kuriems pritarta ministerijų atstovų (viceministrų, kanclerių) 2015 m. sausio 27 d. pasitarime, 17.8 papunktyje, arba Projekto 6 straipsnio 4 dalyje turėtų būti atsisakyta formuluotės „kituose įstatymuose“, arba šioje nuostatoje pateiktinas baigtinis įstatymų, kuriuose nustatytos obligacijų savininkų teisės, sąrašas. Atitinkamai siūlytina aptikslinti ir Projekto 10 straipsnio 10 dalį, VPĮ projekto 2 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 47 straipsnio 1 punktą.

3. Arba Projekto 8 straipsnio 4 dalyje nurodytiną motyvuoto rašytinio atsakymo turinys, arba šioje nuostatoje vietoj žodžio „nurodyti“ įrašytinas žodis „nurodant“.

Be to, atskleistini tokio atsakymo skirtumai nuo informavimo apie atsisakymą sušaukti obligacijų savininkų susirinkimą (galbūt žodžiai „ir pateikti motyvuotą rašytinį atsakymą“ šioje nuostatoje yra pertekliniai?).

2-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ IR UŽDARŲJŲ AKCINIŲ BENDROVIŲ OBLIGACIJŲ SAVININKŲ INTERESŲ GYNIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS), LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1835 55 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO PROJEKTAS) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS RESPUBLIKOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023 51 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO) (TOLIAU KARTU – ĮSTATYMŲ PROJEKTAI) DERINIMO PAŽYMA

Pasiūlymo teikėjas	Pasiūlymo esmė	Ūkio ministerijos nuomonė ir argumentai
Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos pažangos departamento Ekonomikos skyrius (2015-12-18 raštas Nr. NV-4084)	1. Vyriausybės programos 52 punkte numatyta - skatinti gyventojų privačių santaupų investavimą į ekonomiką. Teikiamais Įstatymų projektais galėtų būti dalinai sprendžiama minėta Vyriausybės programos nuostata, tačiau pagal Įstatymų projektus gyventojai (neprofesionalūs investuotojai) gali tik tikėti arba netikėti bendrovės sėkme ir savo privačių santaupų kaip investicijų pajamingumu, dėl to ir prisiimti visą riziką susijusią su bendrovių obligacijų įsigijimu. Skatinimas gyventojams investuoti privačias santaupas atsirastų jei būtų sumažinta investicijų į obligacijas rizika. Įstatymų projektuose (Akcinių bendrovių įstatymo 55 straipsnio pakeitimo įstatyme) nustatyta, kad bendrovė ar tretieji asmenys gali užtikrinti bendrovės prievolių susijusių su obligacijų išleidimu vykdymą. Tačiau tai yra tik teise, o ne pareiga. Tik Įstatymų projektuose nustatyta pareiga bendrovėms privalomai užtikrinti viešąją obligacijų emisiją bendrovės turto įkeitimu ar laidavimu galėtų būti laikytinas gyventojų privačių santaupų investavimo į ekonomiką skatinimu (rizikos mažinimu). Bendrovės visada galės pasiskolinti kitur ir kitais būdais, jei bus pigiau.	Neatsižvelgti. Akcinių bendrovių įstatymas šiuo metu nustato, taip pat ir teikiamas Akcinių bendrovių įstatymo projektas siūlo numatyti galimybę obligacijų savininkų interesus užtikrinti turto įkeitimu ar laidavimu. Įtvirtinus imperatyvią nuostatą, kiekvieną obligacijų emisiją užtikrinti turto įkeitimu ar laidavimu ši įstatyminė iniciatyva (teikiami įstatymų projektai) gali nepasiekti savo tikslų – paskatinti alternatyvų skolinimąsi, pritraukiant fizinių asmenų lėšas per obligacijų įsigijimą – kadangi šis papildomas reikalavimas obligacijų išleidimui atgrasytų bendroves nuo sprendimo išleisti obligacijas priėmimo. Be to, turto įkeitimas ar laidavimas pats savaime nelemia, kad obligacijos bus išpirtos iš anksto nustatytais sąlygomis ir įsipareigojimai obligacijų savininkams bus įvykdyti. Praktikoje yra buvę atvejų, kai bendrovė neįvykdė savo įsipareigojimų obligacijų savininkams, nors jos ir buvo užtikrintos turto įkeitimu. Pavyzdžiui, akcinė bendrovė „Agrowill“ 2008 m. išleido 16 mln. litų vertės viešą obligacijų emisiją. Šios emisijos obligacijų savininkų naudai buvo įkeisti žemės ūkio bendrovių pajai. Tačiau per obligacijų apyvartos laiką – iki išpirkimo įkeisto turto vertė labai pasikeitė, o dalis žemės ūkio bendrovių iš viso bankrutavo, todėl turto įkeitimas savo tikslų nepasiekė ir obligacijų savininkų interesų neapsaugojo.
Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (2015 10 01)	2. Dar kartą atkreipiame Akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo projekto (toliau – Obligacijų įstatymo projektas) rengėjų dėmesį į tai, kad Obligacijų įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje nustatytas itin siauras Lietuvos subjektų, galinčių teikti obligacijų savininkų patikėtinio paslaugas, ratas. Reikalavimas ūkio subjektui, minėtų paslaugų teikimui, būti atitinkamos teisinės formos ir veikti tik	Neatsižvelgti. Aiškinamasis raštas papildytas argumentais, kodėl Obligacijų įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad obligacijų savininkų patikėtinio gali būti tik vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas. Siūlomoms obligacijų savininkų patikėtinio funkcijoms vykdyti reikalingos specialios žinios investavimo ir finansų srityje, taip pat žinios apie bendrovę. Obligacijų savininkų patikėtinio reikalingas gebėjimas įvertinti bendrovės finansinę būklę bei jos galimybes vykdyti bendrovės prisiimtus įsipareigojimus, taip pat gebėjimas

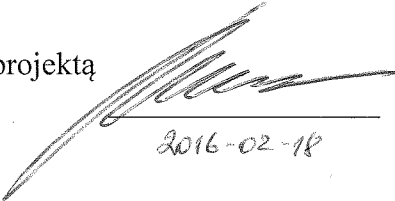
Pasiūlymo teikėjas	Pasiūlymo esmė	Ūkio ministerijos nuomonė ir argumentai
raštas Nr. 804 ir 2016 12 29 ministerijų atstovų pasitarimas)	<p>atitinkamos specializacijos srityje, manytume, iš esmės riboja kitų ūkio subjektų, turinčių panašią specializaciją ir galinčių užtikrinti obligacijų savininkų teises ir interesus, galimybes teikti obligacijų savininkų patikėtinio paslaugas. Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktuose siūloma apibrėžti išsamius reikalavimus obligacijų savininko patikėtinio veiklos vykdymui, manytume, kad aiškinamajame rašte nurodyti argumentai nepagrindžia paslaugų teikimo ribojimo proporcingumo.</p> <p>Ministerijų atstovų 2015-12-29 pasitarime išsakytos pastabos, nes į Obligacijų įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalį neįtraukti advokatų (advokatų, veikiančių individualiai, advokatų, veikiančių partnerystės pagrindais, neįsteigusių juridinio asmens, ar advokatų profesinių bendrijų.</p>	<p>įvertinti teikiamų pasiūlymų naudingumą. Užsienio šalių praktikoje patikėtiniai dažnai teikia investicines ar panašaus pobūdžio paslaugas (konsultuoja investavimo klausimais, rengia pranešimus apie įmonės finansinę būklę, riziką dėl investuoto kapitalo ir kt.). Pasak Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, Europos Sąjungos valstybėse narėse obligacijų savininkų patikėtiniai paprastai yra kredito įstaigos, o pagrindinis patikėtinių vaidmuo – prižiūrėti, ar įmonė laikosi įsipareigojimų. Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkų kompetencija, veiklos pobūdis ir sritis, jų veiklai keliami griežti reikalavimai sudaro prielaidas užtikrinti obligacijų savininkų interesus. Be to, šie asmenys turi daugiau patirties vertinant bendrovių patikimumą.</p>

Ūkio ministras

Evaldas Gustas

2016-02-08

Siūlau įtraukti į Vyriausybės posėdžio (pasitarimo) darbotvarkės projektą

2016-02-18

Dėl patobulintų Akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo (Nr. 15-0593-01-I), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 str. pakeitimo įstatymo (Nr. 15-0595-01-I) ir Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 51 ir 52 str. pakeitimo įstatymo (Nr. 15-0594-01-I) projektų (15-9977(4))

Pranešėjas: ūkio ministras E.Gustas

Dalyvauja: ŪM Įmonių teisės skyriaus vedėja V.Sinušaitė

Klausimo kuratorius:

Posėdžių rengimo skyriaus patarėja

E. Karaliūtė

 2015-12-23

<p>Apsvarstyta ministerijų atstovų pasitarime</p> <p>2015-12-28 (data)</p>	<p>Ministerijų atstovų pasitarimo protokolo išrašas</p> <p>1. Pasiūlyti Ūkio ministerijai įvertinti Finansų ministerijos, Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento ir Ekonomikos pažangos departamento Ekonomikos skyriaus pastabas.</p> <p>2. Patikslintą projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje. 2015-12-28 </p>
<p>Informacija apie projekto svarstymą Vyriausybės pasitarime ar/ir Vyriausybės posėdyje</p>	<p>Papildoma informacija</p>

prie 15 kl. (LEV. posėdis)

SUREDAGUOTA

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL PATOBULINTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ IR
UŽDARŲJŲ AKCINIŲ BENDROVIŲ OBLIGACIJŲ SAVININKŲ INTERESŲ
GYNIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCINIŲ BENDROVIŲ
ĮSTATYMO NR. VIII-1835 55 IR 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR
LIETUVOS RESPUBLIKOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ ĮSTATYMO NR. X-1023
51 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

_____ Nr. _____
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti patobulintiems Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždarųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 55 ir 78 straipsnių pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 51 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektams ir pateikti juos Lietuvos Respublikos Seimui.

2. Įgalinti ūkio ministrą Evaldą Gustą, o jam negalint dalyvauti – ūkio viceministrą Gediminą Onaitį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytus įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Ūkio ministras

Evaldas Gustas